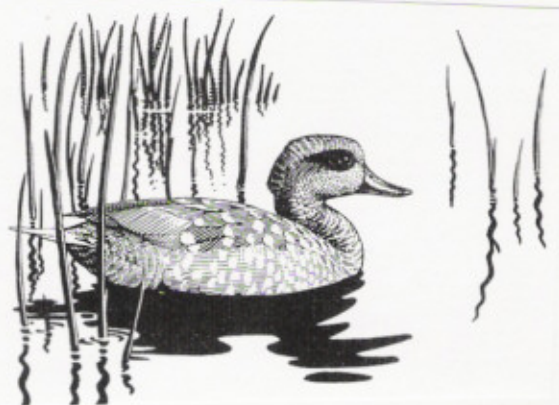

NOORD & ZUID MAROKKO

ORNITHOLOGISCH VERSLAG

17 MAART T/M 29 MAART 2002

NORBERT WILLAERT KIEVITLAAN 13 B-2290 VORSELAAR BELGIË

I. ALGEMEEN

Tijdens mijn eerste reis naar Marokko in maart 1998 (met Guy Bellens en Guy Aeschlimann) bezocht ik al de omgeving van Agadir. Om daarna naar het oosten te reizen via de Tagdilt Track naar Merzouga met op de terugweg een bezoek aan Oukaïmeden.

Voor deze reis hadden we beslist om andere wegen te bewandelen. Via Agadir reden we naar het noorden tot in de omgeving van Moulay Bouselham, daarna keerden we terug via Agadir om verder te rijden naar het zuiden tot in Guelmim. De laatste dagen van de reis verbleven we in de omgeving van Taroudannt.

De doelsoorten van deze reis waren ongetwijfeld

In het noorden: Barbarijse Frankolijn, Knobbelmeerkoet en Afrikaanse Velduil.
In het zuiden: Savannearend en Bruingele Babbelaar
Omgeving van Taroudannt: Atlasgrasmus.

Oorspronkelijk was het de bedoeling om verder naar het zuiden door te reizen waar we een bezoek gepland hadden aan het Naila Réserve Biologique dat ligt tussen Tan-Tan Plage en Tarfaya (zeldzame sterns?) maar daar we meer tijd besteed hadden in het noorden dan gedacht hebben we onze reisplannen moeten aanpassen, het zal voor een volgende keer zijn. Blijkbaar hadden we een beetje te veel hooi op onze vork genomen, in het vervolg zou ik het aantal km zeker beperken en ofwel het zuiden of het noorden bezoeken. Een mens is nooit te oud om te leren!

De mensen zijn er over het algemeen erg vriendelijk, de kinderen daarentegen kunnen erg vervelend zijn tijdens het vogels kijken, ze vragen alsmaar door om geld, eten, snoep enz., soms valt het nogal mee maar als ze in groep zijn kan het flink op de zenuwen beginnen werken. De iets oudere kinderen kan men vrij gemakkelijk afwimpelen door Engels te spreken, meestal kunnen ze slechts enkele woorden Frans zodat ze zich niet kunnen verstaanbaar maken.

1. INHOUD

I. Algemeen	Blz. 1
II. Bezochte gebieden	Blz. 5
III. Dagverslagen	Blz. 11
IV. Soortenlijst	Blz. 21
V. Streeplijst per dag	Blz. 27

2. ALGEMENE INLICHTINGEN

We boekten onze reis via Travel Tip in Herenthout, we kozen voor een Fly and Drive bij Sunsnacks van 16/3/2002 tot 30/03/2002 dit voor 657,5 EUR per man (vliegtuigreis, auto categorie B, transfer naar de luchthaven en annulatieverzekering). De auto die we huurden was van het type Peugeot 205 of gelijkwaardig, uiteindelijk bleek het een Fiat Palio te zijn waarmee we zeker de eerste week nogal wat problemen hadden. Het begon eindelijk erg slecht met de wagen, bij aankomst wisten de hostesses van Sunsnacks van niets, de verantwoordelijke van Sunsnacks kon na sterk aandringen een wagen op de kop tikken bij een plaatselijke verhuurder (later bleek dat de wagen van categorie A was). De eerste dagen ging het starten van de wagen 's morgens erg moeilijk maar later in de week (we zaten dan reeds in het noorden) moesten we iedere morgen de wagen in gang duwen. Toen we terug in Agadir kwamen namen we contact op met de verhuurder die met ons naar een garage reed waar het euvel na enkele uren verholpen was, we verloren op die manier wel een halve dag.

Geld : de Marokkaanse Dirham (MAD) heeft een waarde van ongeveer 0,1 EUR, goed om weten is dat er een verbod geldt op de invoer en uitvoer van de Dirham. Het wisselen van Euro's in de banken was geen enkel probleem, verder waren er in alle steden geldautomaten waar MAD afhalen geen enkel probleem gaf.

Enkele prijzen: cola 4 à 5 MAD een brood 1 MAD Thé 4 à 7 MAD
1.5 l water 6 MAD een liter benzine 9,17 MAD

Eten en gezondheid: daar we doorgaans logeerden in vrij bescheiden hotels was de variatie van het eten niet erg groot, meestal had men de keuze tussen couscous (griesmeel in combinatie met diverse groenten en vlees) brochettes dikwijls met frietjes of tajine (een erg lekker stoofpotje met vlees of vis en groenten). Het moet gezegd dat het eten op één uitzondering na altijd erg lekker was, zowel in de goedkope als in de duurere hotels. Alcoholische dranken zijn in de kleinere hotels niet te krijgen, meestal dronken we tijdens de maaltijden gewoon water. Muntthee moet je in ieder geval eens proeven erg lekker.

Vorige Marokko reizigers hadden ons ten stelligste afgeraden ook maar één druppel water te drinken die niet afkomstig was uit flessen en alles dat met water is afgewassen zo veel als mogelijk te vermijden dit voor de beruchte diarree ook wel eens toerista genaamd.

We hebben ons daar zo goed als mogelijk aan gehouden, dit wil zeggen dat we soep aten als voorgerecht in plaats van een slaatje, altijd warme gerechten als hoofdschotel namen en we bijvoorbeeld ook onze tanden wasten met water uit flessen.

Reispass / identiteitskaart: als de reis georganiseerd wordt door een reisagentschap (met verblijf in een vast hotel) is een identiteitskaart voldoende, in ons geval hadden we dus een reispass nodig.

Taal : de officiële taal is het Arabisch, meestal blijken de mensen wel vrij goed Frans te spreken zodat we nergens problemen hadden.

Rijden en de wegen: de wegen zijn over het algemeen goed tot zeer goed, in het oosten echter zijn de meeste wegen vrij smal (anderhalve baanvak) zodat het kruisen met een andere wagen wel enige problemen kan opleveren. Een van de twee wagens moet bijna steeds van de baan om de andere door te laten. Autobussen, vrachtwagens en taxi's zullen nooit van de baan gaan om iemand anders door te laten. Tussen de dorpen mag men 100 km/uur rijden, in de dorpen of steden is een snelheidsbeperking van 40 of 60 km/uur steeds goed aangegeven, opgelet in de omgeving van de dorpen en of steden is er regelmatig controle door de politie. De wegen zijn in vergelijking met 1998 verbeterd er zijn ook vrij veel rotondes aangelegd, goed om weten is dat de voorrang van rechts ook geldig is op de rotondes!

De autosnelweg ten noorden van Casablanca is betalend, het kostte ons 38 MAD om te rijden tot Moulay Bouselham.

3. GEBRUIKTE KAARTEN

Marokko   Michelin 959   Schaal 1/ 4 000 000 en 1/600 000

4. GERAADPLEEGDE VERSLAGEN EN BOEKEN

BOEKEN

Finding Birds in Southern Morocco   **Dave Gosney (1996)**   **ISBN 1 898110 04 2**

Finding Birds in Northern Morocco   **Dave Gosney (1994)**   **ISBN 1 898110 05 0**

Geeft erg concrete informatie over de beste plaatsen om vogels waar te nemen in zuid en noord Marokko. Goed om weten is dat Gosney aanvullingen op zijn boekjes publiceert via zijn Internet site met URL adres <http://www.birdguides.com/> Een must voor ieder Marokko reiziger.

A Birdwatching Guide to Morocco   **P. Combrige and A. Snook (1997)**

Dit boekje van Arlequin werd vooral aangekocht voor de checklist, de andere informatie is niet gedetailleerd genoeg om echt bruikbaar te zijn.

Morocco   **Lonely Planet**   **2001**   **ISBN 0 86442 762 X**

Een echte aanrader, met veel achtergrondinformatie en erg veel informatie over verschillende classes van hotels (met veel aandacht voor de goedkope hotels). Plattegrond van quasi alle steden die we bezochten met aanduiding van hotels, restaurants, bezienswaardigheden, internet cafés ...

Le Guide Vert Maroc   **Michelin**   **2001**   **ISBN 2-06-000136-6**

Veel achtergrond info maar de informatie ivm hotels was voor ons minder bruikbaar wegens te duur.

VERSLAGEN

Zuid Marokko / Ornithologisch verslag 1998 (22 maart tot 3 april)	Norbert Willaert
Morocco 1992 (10 tot 24 April)	Tim Allwood
Vogelreis door Zuid Marokko 1993 (19 december tot 2 januari)	Dirk Colin
Draft Trip Report Southern Morocco 2002 (8 tot 22 januari)	Filiep T'Yollyn

5. ROUTEBESCHRIJVING & HOTELS

ZATERDAG 16 MAART

INEZGANE (Ligt op een tweetal km van Ait Melloul op de baan naar Agadir)

Hotel: HAGOUNIA   Lonely Planet blz. 449

Ave Mokhter 9

Prijs: kamer voor twee personen 130 MAD

Opmerking: we aten tweemaal in het Hotel Louz voor 59 MAD voor twee personen (cola inbegrepen). Het hotel is geen echte aanrader, de laatste dag logeerden we in Ait Melloul (in de

onmiddellijke omgeving) in het Hotel Riad Sous, iets duurder maar wel beter. Een 100-tal meter van Riad Sous ligt een ander hotel (zag er nieuw uit) het proberen waard?

ZONDAG 17 MAART   **135 km**
INEZGANE - OUED MASSA - MASSA – OUED SOUS - INEZGANE
Hotel: HAGOUNIA

MAANDAG 18 MAART   **474 km**
INEZGANE – TAMRI – BRUG OVER DE TENSIFT – SIDI MOUSSA
Hotel: VILLA LA BRISE   Lonely Planet Blz. 423
Km 37 Route Oualida
Prijs: kamer voor twee personen 195 MAD
Opmerking: we aten hier voor ongeveer 100 MAD voor twee personen. Het hotel is een aanrader, het ligt ideaal voor vogelkijkers aan een van de talrijke lagunes die de streek rijk is.

DINSDAG 19 MAART   **414 km**
SIDI MOUSSA – LAC DU SIDI BOURHABA – MOULAY BOUSSELHAM
Hotel: LE LAGON   Lonely Planet Blz. 218
Prijs : kamer voor twee personen 200 MAD
Opmerking: mooie kamer met zicht op de lagune, groot balkon en warm water op aanvraag. We aten in het café Milano (hier ligt een logboek en het is tevens het contact punt voor Hassam Dalill) waar we erg lekkere vis aten voor ongeveer 110 MAD voor twee personen.

WOENSDAG 20 MAART   **238 km**
MOULAY BOUSSELHAM – SIDI YAHYA DES ZAËR – TEMARA PLAGE
Hotel: PANORAMA
Prijs : kamer voor twee personen 273 MAD
Het avondmaal was erg duur volgens Marokkaanse normen en niet lekkerder dan ergens anders, we betaalden hier ongeveer 220 MAD voor twee personen, het hotel heeft mooie kamers met zicht op de tuin en de zee.

DONDERDAG 21 MAART   **490 km**
TEMARA PLAGE - SIDI YAHYA DES ZAËR - BRUG OVER DE TENSIFT - ESSAOUIRA
Hotel: TAFRAOUT   Lonely Planet Blz. 432
Rue de Marrakech 7
Prijs : kamer voor twee personen 200 MAD
Opmerking: het hotel ligt midden in de stad het is er proper met een zeer vriendelijk onthaal, een aanrader. Men moet er rekening mee houden dat de auto's buiten de ommuring van de stad moeten blijven op een bewaakte parking (kostte 20 MAD per dag).
We aten twee avonden (tajine en couscous) in het restaurant La Petite Perle (Lonely Planet Blz. 433) voor ongeveer 110 MAD voor twee personen, een aanrader.

VRIJDAG 22 MAART   **Rustdag in Essaouira**
ESSAOUIRA
Hotel: Idem 21 maart.

ZATERDAG 23 MAART   **230 km**
ESSAOUIRA – TAMRI – KAAP RHIR - INEZGANE
Hotel: LA PERGOLA
KM 8 Route Agadir (de baan van Ait Melloul naar Agadir, rechts van de baan, juist voor de afslag naar Oued Sous)
Prijs : kamer voor twee personen 236 MAD
Avondmaal ongeveer 200 MAD voor twee personen, erg lekker maar wel vrij duur (hier kan men alcoholische dranken krijgen).
Opmerking: mooie kamers (bungalow stijl) in een erg verzorgde tuin, maar dicht tegen de straat en vrij luidruchtig.

ZONDAG 24 MAART   **122 km**
INEZGANE – OUED SOUS – OUED MASSA – OMGEVING SIDI R'BAT – OMGEVING CAFÉ DE LA POSTE - TIZNIT
Hotel: HOTEL DE PARIS   Lonely Planet Blz. 459
Av. Hassan II (ligt aan een groot rondpunt juist buiten de stad)

Prijs : kamer voor twee personen 164 MAD
avondmaal voor twee personen ongeveer 110 MAD

Opmerking: vrij kleine kamers, wel een aanrader.

MAANDAG 25 MAART 202 km

TIZNIT – WAARNEMEN TUSSEN GUELMIM EN TAN-TAN - GUELMIM

Hotel: SALAM Lonely Planet Blz. 459

Volgens Lonely Planet bijna steeds bezet door militairen van de VN, blijkbaar waren ze allemaal op missie want we waren zo te zien de enige klanten. Blijkbaar één van de betere hotels van Guelmim.

Prijs: kamer voor twee personen 151MAD.

Opmerking: we aten in een café in het stadje, eten en drinken voor twee personen 86 MAD

DINSDAG 26 MAART 318 km

GUELMIM - WAARNEMEN TUSSEN GUELMIM EN TAN-TAN – HALTES TUSSEN GUELMIM EN TIZNIT - TAROUDANNT

Hotel : LE SOLEIL

Prijs: kamer voor twee personen 130 MAD

Het avondmaal werd voordien afgesproken, de prijs varieerde van 80 tot 140 MAD voor twee personen.

Opmerking : ideaal gelegen juist buiten de ommuring van de stad, staat niet vermeld in de Lonely Planet. Gelegen op de oude baan van Taroudannt naar Agadir in de onmiddellijke omgeving van de poort Bab Targhount. Het eten was er voortreffelijk, de kamer was zeker te doen.

WOENSDAG 27 MAART 197 km

TAROUDANNT – IGOUDAR – KLOOF VAN AOULOZ – TAROUDANNT

Hotel : LE SOLEIL

DONDERDAG 28 MAART 247 km

TAROUDANNT – TIZI-N-TEST - TAROUDANNT

Hotel : LE SOLEIL

VRIJDAG 29 MAART 260 km

TAROUDANNT – TIZI-N-TEST – OUED SOUS

Hôtel: RIAD SOUSS

Route de Taroudant 1 Ait Melloul

Prijs : kamer voor drie personen 150 MAD
avondmaal 80 MAD voor twee personen

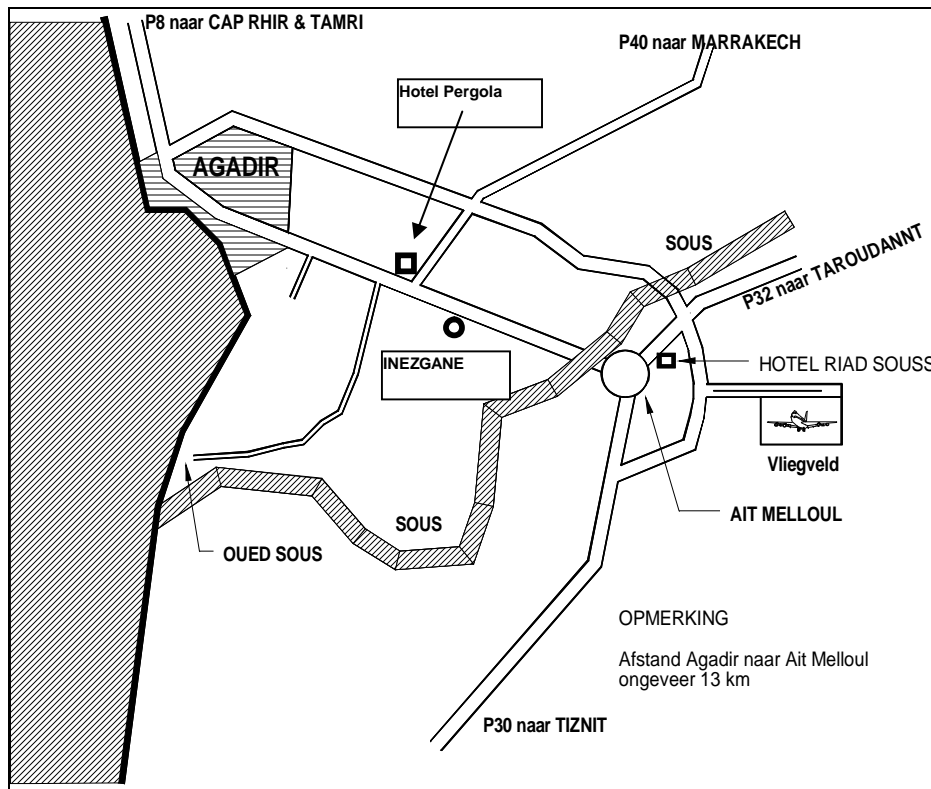
fles water 8 MAD Thee 4,5 MAD Cola : 5 MAD

Opmerking : het eten was er uitstekend, de kamer met WC en douche was erg eenvoudig maar proper. Vrij veel lawaai van de straat, oordoppen gewenst!

II. BEZOCHTE GEBIEDEN

ONZE GANSE REIS WAS GEBASEERD OP HET BOEKJES FINDING BIRDS IN NORTHERN & SOUTERN MOROCCO VAN DAVE GOSNEY. DE HIERONDER VERMELDE PLAATSEN ZIJN DAN OOK UITERST GEDETAILLEERD BESCHREVEN IN DEZE BOEKJES. IK VOND HET DAN OOK NIET NODIG OM VAN ALLE PLAATSEN EEN TEKENING OP TE NEMEN IN DIT VERSLAG. WEL HEB IK WAAR NODIG ENIGE UITLEG EN DE VOORNAAMSTE WAARNEMINGEN VERMELD.

1. OMGEVING AGADIR

OUED MASSA

Gosney / Southern Morocco Blz. 10

De monding van de rivier Massa is een prachtig natuurreservaat, het is een must voor alle vogelkijkers die het zuiden van Marokko bezoeken. Tijdens ons bezoek op 17 maart was het gebied enorm vogelrijk, op 24 maart iets minder.

Route beschrijving

Rij vanuit Agadir via Ait Melloul richting Tiznit (P30) tot het dorp Had -Belfa (ongeveer 40 km van Ait Melloul), volg rechts de baan richting Massa, deze afslag staat vrij goed aangegeven maar toch rijdt bijna iedereen er de eerste keer glad voorbij. Als men Massa binnen rijdt moet je rechts indraaien, volg deze weg ook als ze overgaat naar onverhard weg. Men komt verschillende kilometers verder aan een soort ingangspoort van het reservaat, rij voorbij de poort tot aan een parkeerplaats van waaruit men het reservaat te voet kan bezoeken.

Losse opmerkingen

- Langs de rivier liggen er tal van tuintjes die bevoeid worden met het water van de rivier, wij bezochten in 1998 (per vergissing) de tuintjes een tweehonderdtal meter stroomopwaarts van de brug gelegen bij het centrum van Massa, deze tuintje zijn een echte aanrader. Wij vonden er zonder problemen Palmtortel, Vale oeverzwaluw, Diadeemroodstaart en Zwartkruintsjagra.
- Het in Gosney vermelde café en camping aan het strand in Sidi R'Bat (punt 7) is reeds verschillende jaren gesloten, neem in ieder geval water mee tijdens de wandeling door het reservaat.
- De brug (punt 8) is niet echt gemakkelijk te vinden, rij door het dorp via een verharde weg maar men moet wel ergens naar links om aan de brug te geraken (staat niet aangeduid).

- Tussen het dorp Massa en het gehucht Sidi R'Bat loopt een kiezelweg (punt 3) naar rechts, hier vonden we inderdaad Renvogels zoals vermeld door Gosney.
- Het Café de La Poste (punt 9) is gemakkelijk te vinden, men kan de dreef inrijden tot aan de brug over de rivier (er staan hier vrij hoge bomen, ideaal om te rusten tijdens het heetst van de dag).
- De laatste jaren worden er naar verluid 's avonds vrij regelmatig overvliegende Heremietibissen gezien, dit dicht aan zee.
- Als men het Café de la Poste voorbij rijdt komt men in het dorp Tassaila, rechts van de weg ligt een voetbalplein. Van hieruit loopt een weg naar de rivier, aan deze oever vond Filiep T'Jollyn in januari 2002 een kolonie Vale Oeverzwaluwen. Van Tassaila kan men verder rijden tot aan de P30, hier kan men overnachten in "Maison du Massa".

Belangrijkste waarnemingen voor gans het gebied

Purperreiger, Zwarte ibis, Lepelaar, Flamingo, Slangenarend, Grauwe Kiekendief, Visarend, Renvogel, Audouins meeuw, Lachstern, Reuzenstern, Zwartbuikzandhoen, Palmtortel, Vale Oeverzwaluw, Diadeemroodstaart, Zwartkruintsjagra.

OUED SOUS

Gosney / Southern Morocco Blz. 8

De monding van de rivier Sous ligt enkele kilometer ten zuiden van Agadir dicht tegen het Koninklijk Paleis, de waterstand is erg wisselvallig mogelijk is het afhankelijk van de hoog of laagwaterstand van de zee. Op 24 maart konden we een wandeling maken tot aan de zee, op 29 maart daarentegen was de waterstand veel hoger en moesten we ons noodgedwongen beperken tot het waarnemen vanaf de kijkplatforms.

Route beschrijving

Rij vanuit Agadir richting Ait Melloul, eerst krijgt men de afslag rechts naar het Koninklijk Paleis en iets later een afslag rechts met o.a. vermelding "EMBOUCHURE OUED SOUS" en "HOTEL PYRAMID". Volg deze baan, enkele km verder ziet men links de rivier liggen, wij parkeerden onze auto in de omgeving van een toegangspoort tot het paleis. In deze buurt liggen ook de kijkplatforms. Als de waterstand het toelaat is het een aanrader een wandeling te maken richting de zee.

Belangrijkste waarnemingen

Zwarte Ibis, Lepelaar, Flamingo Visarend, Griel, verschillende soorten steltlopers, Zwartkopmeeuw, Dwergmeeuw, Audouins meeuw, Stormmeeuw, Lachstern, Reuzenstern, Grote Stern en Zwartkruintsjagra.

TAMRI

Gosney / Southern Morocco Blz. 6

Tamri wordt vooral bezocht voor het waarnemen van de Heremietibis die in de omgeving broedt. Op 18 maart konden we ze niet vinden, op 23 maart daarentegen zagen we een 40-tal vogels op de rotswanden ten noorden van Tamri.

Route beschrijving

Rij vanuit Agadir richting Essaouira / Casablanca via de P8, het dorp Tamri ligt ongeveer 53 km van Agadir. In 1998 vonden we een 10-tal foeragerende vogels juist voorbij kilometerpaal 825 (met aanduiding Casablanca 464 / Agadir 48) we reden rechts een kiezelweg in (in slechte staat) die naar enkele huizen leidt in de heuvels.

CAP RHIR

Ligt op een achttal km van Tamri (tussen Agadir en Tamri), het is een goede plaats voor het waarnemen van zeevogeltrek, 's morgens heeft men geen tegenlicht en is de trek op zijn hoogtepunt. Parkeer de auto in de omgeving van de vuurtoren en ga verder te voet richting zee, dicht tegen zee staat een gebouw waar men eventueel kan schuilen voor de wind of de zon.

2. DE SOUS VALLEI

Gosney / Southern Morocco Blz. 13

De P32 volgt de Sous vallei via Taroudannt naar Aoulouz, de vallei is gekend voor het voorkomen van de Grijszandwaluw en vooral voor de Donkere zanghaviik die er soms wordt gezien. Voor het waarnemen van de Donkere zanghaviik zou de omgeving van het dorp Igoudar (ten oosten van Olad Berhil) een goede plaats zijn. Pol Geysels die reeds vijf keer naar Marokko kwam heeft vele uren besteed op deze heuvel zonder succes.

WADI VAN RIVIER SOUS TEN ZUIDEN VAN TAROUDANNT

Deze brede wadi enkele km ten zuiden van Taroudannt is een goede plaats om even te stoppen, naar verluid zou het een erg goede plaats zijn voor het waarnemen van de Moorsee Nachtzwaluw. Niet alleen 's avonds terwijl ze foerageren maar ze worden soms ook gezien tijdens de dag terwijl ze in de schaduw onder de struiken liggen. Tim Allwood zag hier ook een groep Bruingele babbelaars. Jammer genoeg vonden we hier geen van beide soorten.

Route beschrijving

Neem de baan P32 vanuit Agadir richting Taroudannt, blijf deze baan volgen tot aan de brug over de wadi op een zestal km voor Taroudannt. Parkeer uw auto aan de brug en wandel in de wadi.

OMGEVING VAN IGOU DAR

Met het plannetje van Dave Gosney op bladzijde 15 vonden we deze plaats zonder veel problemen, het is wel de bedoeling van op de tweede (en hoogste heuvel) te gaan staan. Zelfs al is de kans op het waarnemen van de Donkere zanghavik erg klein het is in ieder geval een erg vogelrijk gebied.

Route beschrijving

Neem de P32 van Taroudannt richting Aoulouz, op ongeveer 46 km van Taroudannt (een tweetal km voor Olad Berhil) rechts richting Igoudar. Voorbij Igoudar stopt de asfaltweg, hier moet men over een wadi links in de richting van een door de wind aangedreven waterpomp. Iets verder ligt rechts van de weg een voetbalveld. Rij verder tot de hoogste heuvel, goed om weten is dat men met de wagen naar boven kan rijden (in het begin ligt één slechte strook), boven is er plaats om te draaien.

Belangrijkste waarnemingen

Dwergarend, Renvogel, Bijeneter, Duinpieper, Woestijntapuit, Brilgrasmus, Kleine Zwartkop.

KLOOF BIJ AOULOZ

Deze kloof die vroeger een kleine kolonie Heremiet ibissen herbergde blijft een goede plaats om vogels te kijken onder andere voor valken.

Route beschrijving

Op de P32 juist voor Aoulouz ligt een brug over een wadi van de rivier Sous, we parkeerden onze auto voor de brug en deden een wandeling links in de kloof. Landschappelijk erg mooi en enkele mooie waarnemingen, een aanrader dus.

Belangrijkste waarnemingen

Aasgier, Slangenarend, Dwergarend, Slechtvalk, Alpengierzwaluw en Huisgors.

3. HET NOORDEN

Gosney / Northern Morocco

Het was de bedoeling om enkele gebieden in het noorden op een drafje te bezoeken, met als hoofddoel het waarnemen van Knobbelmeerkoet, Afrikaanse Velduil en de Barbarijse Frankolijn. We hadden het meer van Sidi Bourhaba en de omgeving van Sidi Yahya des Zaër in gedachte maar voor het waarnemen van de Afrikaanse Velduil moesten we naar Moulay Bouselham gelegen aan de lagune Merdja Zerga. Op de terugweg hielden we een rustdag in het mooi stadje Essaouira.

LAC DU SIDI BOURHABA (BOU GHABA)

Gosney / Northern Morocco Blz. 10

Een pracht van een meer gelegen in de onmiddellijke omgeving van de stad Kenitra, het is één van de meest gekende natuurreservaten van Marokko waar er ook veel aan natuureducatie wordt gedaan. Er staat een pracht van een informatie centrum (Centre Nationale d' Education) dat veel bezocht wordt door scholen. Van maandag tot vrijdag is het enkel te bezoeken door groepen, op zaterdag en zondag kan het individueel bezocht worden van 11 tot 17 uur in de zomer en van 11 tot 16 uur in de winter. Meer info kan men vinden op het URL adres <http://www.spana.org.ma>

Het boekje van Gosney is wel wat verouderd want het informatiecentrum staat hier nog vermeld als "Keepers Cottage". We hielden een eerste halte op het meest zuidelijk punt van het meer, van op een hoogte heeft men een prachtig zicht op het meer en zijn vogels. Knobbelmeerkoeten en minimum een 50-tal Marmereenden lieten zich erg goed bekijken. In de omgeving van het informatiecentrum staat een schuilhut, het dak van het centrum is een ideale uitkijkplaats.

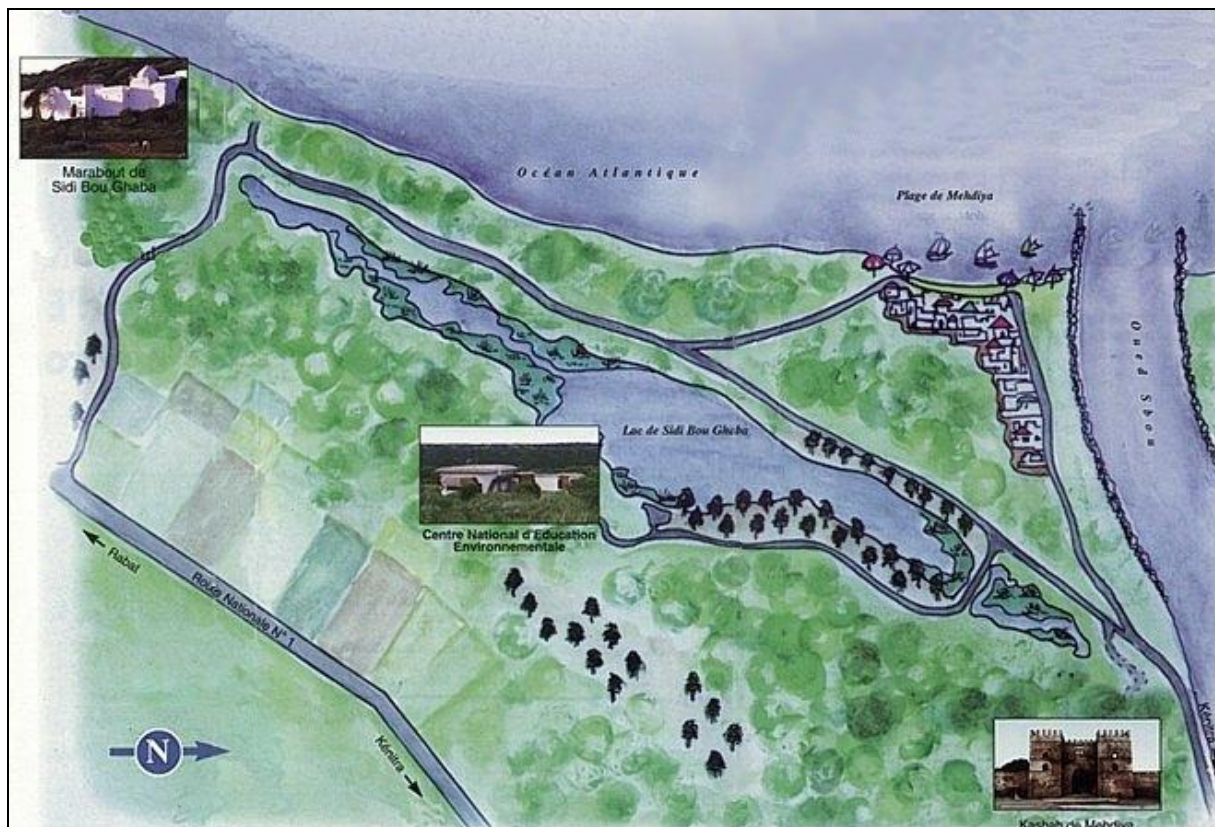
Route beschrijving

Komende van het zuiden reden we in de omgeving van Casablanca de betalende autosnelweg op (erg weinig verkeer) om vervolgens de zuidelijke afrit van Kenitra te nemen. In Kenitra (een verrassend grote stad) reden we richting Rabat via de baan P2. Een achttal km verder is een afslag naar Mehdyia Plage en het meer.

Belangrijkste waarnemingen

Marmereend, Krooneend, Zwarte Wouw, Bruine Kiekendief, Meerkoet, Knobbelmeerkoet en Hop.

Lac du Sidi Bou Ghaba

MOULAY BOUSSELHAM (Lagune Merdja Zerga)

Gosney / Northern Morocco Blz. 6

Toen we aan het informatiecentrum van Sidi Bourhaba de verantwoordelijke tegenkwamen verzekerde hij ons dat er slechts twee koppels Afrikaanse Velduilen broedden in zijn gebied en dat het waarnemen van deze vogels (ze broeden in het zuidelijk gedeelte van het meer) niet evident was. Daarom besloten we dezelfde dag nog door te rijden tot Moulay Bouselham waar deze soort veel algemener is.

Bij aankomst in het dorp gingen we op zoek naar het café Milano waar we iets dronken en genoten van de vogellogboeken (er stonden verschillende aantekeningen in van goede bekenden waaronder een knappe van Raf die een beetje aan het lachen was met zijn vriend David) en contact opnamen met Hassan Dalill (tel 068/434110). Diezelfde avond konden we tegen een flinke vergoeding (foei, foei) niet minder dan acht Afrikaanse Velduilen waarnemen die hun roestplaats verlieten om te foerageren.

Eigenlijk is de hulp van Hassan niet echt nodig, de vogels rusten in de bomen van de camping en vliegen juist voor het donker wordt weg over de vlakte ten oosten van de camping.

Route beschrijving

In Kenitra terug de autosnelweg op naar het noorden, de afrit naar Moulay Bouselham was ongeveer 70 km verder.

BAAN TUSSEN SIDI YAHYA DES ZAËR EN SIDI BETTACHE

Gosney / Northern Morocco Blz. 12

Deze plaats wordt vooral bezocht voor het waarnemen van de Barbarijse Frankolijn die we helaas niet te zien kregen, wel hoorden we enkele keren een vogel eventjes roepen.

Route beschrijving

Komende van Rabat via de P1 (oude baan tussen Rabat en Casablanca) komt men na enkele km in het stadje Témara, bij het buiten rijden van Témara moet men links de S 202 richting Sidi-Yahya des Zaër (staat aangeduid) nemen. Na 11 km komt men in Sidi Yahya waarna men bij het binnen rijden rechts het baantje (S208) neemt richting Sidi Bettache (staat er onduidelijk aangegeven). Daarna rijdt men nog ongeveer een 10-tal km door een vlakte voor men het bos (bestaande voornamelijk uit lage struiken) binnen rijdt. Een goed herkenningspunt voor de plannetjes van Gosney is de mooie vallei die men kruist voor je komt aan de "Royal Hunting Lodge". De parkeerplaats van het plannetje bestaat nog maar is niet aangeduid.

4. OMGEVING VAN GUELMIM

Gosney / Southern Morocco Blz. 2

In het zuiden bezochten we enkel de omgeving van Guelmim (Gosney noemt het Goulimin), zoals in de inleiding reeds vermeld was het de bedoeling om het zuiden verder te verkennen maar door tijdsgebrek kwamen we niet verder dan Guelmim.

Volgens Gosney een erg goed plaats voor het waarnemen van woestijnsoorten, Savannearend, Bruingele Babbelaars en Maquiszanger (*Scotocerca inquieta saharae*). Deze laatste konden we niet waarnemen, Dirk Colin vermeldt in zijn verslag (winter van 1992) dat deze vogeltjes talrijk waren ten zuiden van Tan-Tan. Dit lijkt bevestigd te worden door Filiep T'Yollyn (reis van januari 2002).

De Bruingele Babbelaar was niet echt gemakkelijk, Noorse vogelkijkers hadden één vogel 's morgens waargenomen toch duurde het zeker twee uur voor we de eerste vogel konden tikken. Andere goede plaatsen voor het waarnemen van deze vogel zijn volgens F. T'Yollyn de omgeving van Taghjicht en Tagoujalte gelegen op de baan tussen Bouizakarne en Tata.

Dicht tegen Guelmim zagen we een arend tegen het licht overvliegen hoogstwaarschijnlijk een Savannearend!

De Tagdilt Track leek me in 1998 toch een betere plaats voor het waarnemen van de woestijnsoorten.

WADI SAYED (punt 1)

Een pracht van een wadi, wij wandelden voornamelijk rechts de wadi in komende van Guelmim. Een echte aanrader.

Route beschrijving

Rij komende van Guelmim richting Tan-Tan, na een achttal km kruist men de wadi. Als ik me niet vergis staat de naam van de wadi zelfs aangeduid.

Belangrijkste waarnemingen

Visarend, Waterhoen, Steltkluut, Renvogel, Kleine Plevier, Witgat, Groene Bijeneter, Bijeneter, Hop, Bruingele Babbelaar.

KM PAAL 100 TOT 95 RICHTING TAN-TAN.

De meeste vogels zitten duidelijk in de omgeving van de graanvelden die men hier blijkbaar met veel moeite probeert in stand te houden. In de omgeving van KM paal 100 kan men zien dat er hier ook ooit een veld was dat totaal verdwenen is, mogelijk is dit de reden waarom Gosney hier zoveel vogels zag.

Enkele km verder (KM paal 95) ligt er links van de baan een groot graanveld waar het goed vogels kijken was.

Belangrijkste waarnemingen

Bruine Kiekendief, Grauwe Kiekendief, Arendbuizerd, Renvogel, Zwartbuikzandhoen, Rosse Woestijnleeuwerik, Witbandleeuwerik, Temmincks Strandleeuwerik, Westelijke Blonde Tapuit, Woestijntapuit, Zuidelijke klapekster, Roodkopklauwier en Woestijnvink.

WADI BOUSSAFENE

Toen we enkele km verder richting Tan-Tan reden kwamen we aan Wadi Boussafene (staat aangeduid langs de weg) die ons wel iets leek. We hebben het ons niet beklagd dat we hier, niettegenstaande de hitte, een uitgebreide wandeling maakten.

Belangrijkste waarnemingen

Renvogel, Hop, Draaihals, Nachtegaal, Rode Rotslijster, Blauwe Rotslijster, Roodstuittapuit, Zuidelijke Klapekster en erg veel Roodkopklauwieren.

5. HET OOSTEN

TAGDILT TRACK (alleen bezocht in 1998).

Gosney / Southern Morocco Blz. 22

De fameuze Tagdilt track ligt in de onmiddellijke omgeving van Boumalne Dadés het is een gekende plaats voor het waarnemen van tal van mooie soorten als Witbandleeuwerik, Diksnavelleeuwerik, Temmincks strandleeuwerik, Roodstuittapuit en nog meer van dit leuks.

De "oude" track is een kiezelpad dwars door de steenwoestijn naar het dorpje Tagdilt, als men erg voorzichtig rijdt is het best te doen, wel opletten bij het kruisen van de wadi's. De "nieuwe" Tagdilt track (gelegen ongeveer 6.5 km van het Shell station aan de rand van Boumalne) is een geasfalteerde baan (één baanvak) dwars door de steenwoestijn richting Tagdilt. Een aanrader voor iemand met weinig tijd, de kans dat men hier zijn auto stuk rijdt is natuurlijk veel kleiner, we konden hier dezelfde soorten waarnemen als op de oude track.

Belangrijkste waarnemingen

Lannervalk, Renvogel, Sahelzandhoen, Kroonzandhoen, Witbandleeuwerik, Diksnavelleeuwerik, Kortteenleeuwerik, Kleine kortteenleeuwerik, Temmincks strandleeuwerik, Woestijntapuit, Roodstuitapuit en Woestijnvink

GORGE DU TODRA (alleen bezocht in 1998).

Gosney / Southern Morocco Blz. 20

Juist voorbij het dorp Tinerhir (nog steeds op de baan P32) als men komt van Boumalne links de richting Gorge du Todra volgen (staat goed aangegeven). De kloof loont echt de moeite het landschap is hier ongelooflijk knap en de kans voor het zien van Havikarend zou erg groot zijn.

Een nadeel is wel dat de kloof een echte toeristische topper is, met als gevolg dat het op de baan tussen Tinerhir en het eindpunt in de kloof waar men de auto's kan laten staan (ongeveer 14 km) wel erg druk kan zijn. Gelukkig wandelen de meeste toeristen aan de parkings slechts een 100-tal meter in de kloof zodat de modale vogelkijker en de enkele echte wandelaars na enkele honderden meter het rijk voor zich hebben.

Belangrijkste waarnemingen

Rotsduif, Rotszwaluw, Grote gele kwikstaart, Blauwe rotslijster, Orpheusspotvogel, Baardgrasmus.

ERFOUD EN DE OMGEVING VAN MERZOUGA (alleen bezocht in 1998). Southern Morocco Blz. 25

Ook deze plaats is erg goed beschreven in het boekje van Gosney, er is zelfs een kaartje bij van Erfoud teneinde de baan naar Merzouga beter te vinden. Toch enkele opmerkingen

- De eerste veertien km van de weg naar Merzouga zijn verhard, het einde van deze weg is een gekende plaats voor het waarnemen van de Woestijngrasmus, wij vonden hem links van de baan in de lage struiken.
- Ongeveer 20 km van Erfoud ligt de Auberge Kasbah Dakaoua, de wadi juist voor de Auberge is door ons ten onrechte niet bezocht, we stonden te trappelen om de Woestijnmus te vinden. Toen we iets te dicht van de Auberge naar vogels keken werden we op erg onbeschofte manier gewezen op het feit dat we op privé terrein wandelden.
- Eens voorbij de Auberge zijn er tientallen kiezelwegen naar het zuiden, blijf steeds in de omgeving van de elektriciteitspalen, deze wijzen de weg naar Merzouga. De cafés voor het waarnemen van de Woestijnmus zijn vanaf de hoofdtrack (bij de elektriciteitspalen) goed aangegeven.
- Bij aankomst in Merzouga staat rechts een vrij groot nieuw gebouw, dit is het postgebouw. Om het meer van Merzouga te vinden rij van uit Merzouga naar het postgebouw en draai een track in links achter dit gebouw. Enkele km verder komt men aan het meer.
- Ook in Merzouga zijn er tuintjes die bevoeid worden, dit is een erg vogelrijke plaats die niemand zou mogen negeren.

Belangrijkste waarnemingen

Kwak, Casarca, Slangenarend, Lannervalk, Renvogel, Palmtortel, Witbandleeuwerik, Diksnavelleeuwerik, Kortteenleeuwerik, Roodkeelpieper, Woestijntapuit, Witkruintapuit, Woestijngrasmus, Bruinnekraaf, Woestijnmus, Woestijnvink en Huisgors.

OUKAIMEDEN (alleen bezocht in 1998).

Gosney / Southern Morocco Blz. 16

Dit skioord midden in de Hoge Atlas ligt op 72 km van Marrakech, het is gelegen op 2.600 meter en dus een heel karwei om er naar toe te rijden. Op de heen weg reden we van Ouarzazate en de Tizi-n-Tichka pas richting Marrakech. Om Marrakech te vermijden is het best in Ait Ourir de baan 6702 en 6703 te nemen richting D^f-Caïd-Ouriki, deze weg is veel korter, daar we zelf die weg niet namen weet ik niet in welke staat ze is.

Op de terugweg naar Agadir reden we via de baan 6034 van D^f-Caïd-Ouriki naar Tahanaoute en dan verder via Asni en de Tizi-n-Test pas richting Taroudannt, sommige gedeelten van deze baan zijn in redelijk slechte toestand maar alles bij elkaar hadden we ook hier geen enkel probleem.

Enkele opmerkingen

- In de bergen zijn er bijna geen pompstations, doe in ieder geval uw benzinetank vol voor je de bergen in rijdt.
- Einde maart is het skiseizoen gedaan, de meeste hotels waren dan ook gesloten, hou er rekening mee dat het mogelijk is dat alle hotels gesloten zijn.
- Voor het waarnemen van de Rode woestijnvink moet men vroeg opstaan, deze vogels zijn het best waar te nemen in de vroege morgen als ze foerageren op de parkings.
- De meeste Alpenkraaien zagen we 's avonds terwijl we de meeste Alpenkauwen 's morgens konden waarnemen.

Belangrijkste waarnemingen

Strandleeuwerik, Diadeemroodstaart, Blauwe rotslijster, Tapuit (Oenanthe oenanthe seebohmi), Alpenkauw, Alpenkraai, Rotsmus, Rode woestijnvink.

III. DAGVERSLAGEN

ZATERDAG 16 MAART

We vertrokken in Zaventem rond 14.30 uur, aankomst in Agadir om 18u30; ons uurwerk moest teruggezet worden op 17u30. Alles was tot dan toe uiterst vlot verlopen. Maar het wachten op de auto kon beginnen. Meer dan een uur moesten we erop wachten omdat er bij Avis niemand thuis gaf. Gelukkig hadden we de verantwoordelijke van Neckermann niet laten gaan tot we de sleutels van een Fiat Palio in handen hadden! Uiteindelijk toch in het donker ons hotel gevonden. Vogels hadden we echter nog niet gezien. We raadpleegden onze Lonely Planet om iets te eten te vinden. De eerste indrukken van Inezgane waren wel overweldigend, het was een kakofonie van auto's, taxi's, met en zonder licht, mensen (vooral mannen), met en zonder ezel, enz., enz. Na het dagmenu in Hotel Louz konden we uiteindelijk ons bed opzoeken. Onze eerste en laatste Kakkerlak van de reis gezien. Dus je hoort mij niet meer klagen!

ZONDAG 17 MAART

Weer: de ganse dag zon met een matige wind, tegen de avond meer wind.

Bezochte gebieden: INEZGANE - OUED MASSA - MASSA – OUED SOUS - INEZGANE

Waargenomen:

Rond 6u30 opgestaan, na het een en ander georganiseerd te hebben kwamen we van alles terug te vinden konden we van "start" gaan. Na het nodige water, brood en bananen ingeslagen te hebben kwamen we rond 9u30 aan de ingang van het reservaat Oued Massa.

Iets voor Massa hielden we aan enkele alleenstaande grote bomen een halte om een familie Eksters beter te bekijken. Hier hadden we ook een Klapekster (Algeriensis) en een Baardgrasmus. Voor we aan de ingang van het reservaat kwamen zagen we reeds onze eerste Visarend, een overvliegende Purperreiger en een ? Bruine Kiekendief. Na een lichte aarzeling tot waar we konden rijden vonden we dan toch de ingang van het reservaat. Er was niet echt veel volk op toer, de kinderen waren wel van de partij maar ze drongen niet echt aan.

We wandelden vanaf de ingang tot aan Sidi R'bat (café nog steeds gesloten) waar we onze boterhammen opaten en terugkeerden. Het hoogtepunt was ongetwijfeld de luid zingende Zwartkruintsjagra open en bloot op een alleenstaande struik en een ? Diadeemroodstaart beide onder ideale omstandigheden. In totaal hadden we een 3-tal Visarenden en een groep van 50 Grote Sterns waartussen twee Lachsterns.

Op de terugweg buiten het reservaat overvliegend Slangenarend en Visarend in hetzelfde beeld.

Met vrij veel moeite vonden we de brug terug in Massa, deze halte bracht niet veel op, toch knap was een Palmtortel en verschillende roepende Kwartels in de velden in de omgeving. We gingen vervolgens op zoek naar het Café De La Poste dat we zonder veel moeite vonden maar wel met gesloten deuren. Dan maar een volgend cafeetje gezocht waar we onze eerste cola dronken.

De belangrijkste waarnemingen op een rij:

Onderweg naar Massa

PURPERREIGER, BRUINE KIEKENDIEF, VISAREND, BAARDGRASMUS, ZUIDELIJKE KLAPEKSTER EN EKSTER.

Reservaat Oued Massa

DODAARS, AALSCHOLVER, KOEREIGER, KLEINE ZILVERREIGER, BLAUWE REIGER, LEPELAAR, FLAMINGO, WINTERTALING, PIJLSTAART, SLOBEEND, TAFELEEND, KUIFEEND, SLANGENAREND, BRUINE KIEKENDIEF, GRAUWE KIEKENDIEF, VISAREND, TORENVALK, MEERKOET, STELTKLUUT, KLUUT, KROMBEKSTRANDLOPER, KLEINE PLEVIER, STRANDPLEVIER, KEMPHAAN, GRUTTO, TURELUUR, GROENPOOTRUITER, OEVERLOPER, AUDOUINS MEEUW, KLEINE MANTELMEEUW, GEELPOOTMEEUW, LACHSTERN, GROTE STERN, STEENUIL, GIERZWALUW, BIJENETER, BOERENZWALUW, IBERISCHE KWIKSTAART, GRAUWE BUULBUUL, DIADEEMROODSTAART, ROODBORSTTAPUIT, ZWARTKRUINTSJAGRA EN KNEU.

Brug in Massa

DODAARS, WILDE EEND, KWARTEL, WATERHOEN EN PALMTORTEL.

Hierna reden we naar Oued Sous waar we rond 16u30 aankwamen en bleven tot ongeveer 17u30. Erg veel Steltkluten en Tureluur, ook hier 2 Visarenden en alles vrij dicht bij. De meeste toeristen komen hier kijken naar de Flamingo's.

KLEINE ZILVERREIGER, BLAUWE REIGER, ZWARTE IBIS, LEPELAAR, FLAMINGO, BERGEEND, VISAREND, STELTKLUUT, KEMPHAAN, TURELUUR, GROENPOOTRUITER, KOKMEEUW, STORMMEEUW, KLEINE MANTELMEEUW EN EKSTER.

Moe maar voldaan keerden we terug voor onze tweede nacht in Inezgane, waar we iets zochten om onze honger te stillen. We aten voor de tweede keer in Hotel Louz het dagmenu voor weinig geld. In ons hotel terug dronken we nog de nationale drank nl muntthee waarna we moe maar voldaan in ons bed kropen.

MAANDAG 18 MAART

Weer: de ganse dag zon.

Bezochte gebieden: INEZGANE – AGADIR – TAMRI - OUNARA TOT AFSPLITSING PORT DE JORF LASFAR SIDI MOUSSA.

Waargenomen:

Rond 9u30 kwamen we aan in Tamri waar we eerst een wandeling deden richting zee, op zoek naar de Heremiet Ibis. De eerste waarneming hier betrof twee erg dichte Barbarijse Patrijzen en een knappe Marokkaanse Kwikstaart. Verder nog een Roodkopklauwier. Onderweg zagen we reeds Rotsduif en verschillende overvliegende Raven. Tussen een grote groep Kleine Mantelmeeuwen zaten enkele Audouins Meeuwen, Geelpootmeeuwen en Grote Stern. Van de Heremiet geen spoor. Een korte halte op de track aan km paal 48 leverde ook geen resultaat op, de biotoop leek totaal vernield. De struiken waren grotendeels weg. Een plaatselijke herdersjongen wilde ons nog iets vertellen maar we konden met de beste wil van de wereld niet verstaan wat hij van ons wilde. Met een koffiekoek was hij wel tevreden, maar misschien wou hij toch ook wel "un Dirham"? Na een stop om ons rantsoen van de dag (bananen en brood) op te slaan trokken we rond 11 uur richting Noord.

BLAUWE REIGER, BARBARIJSE PATRIJS, AUDOUINS MEEUW, KLEINE MANTELMEEUW, GEELPOOTMEEUW, GROTE STERN, ROTSDUIF, MAROKKAANSE KWIKSTAART, ROODBORSTTAPUIT, ROODKOPKLAUWIER EN RAAF.

Een halte van een half uurtje om ons waterpeil bij te tanken leverde enkele knappe soorten op. We waren gestopt bij de brug van Oued Tensift, ongeveer 220 km van Agadir. Luid geroep in de lucht trok onze aandacht en we konden twee overvliegende Lannervalken determineren. Een Westelijke Blonde Tapuit (witkelig) was ook nieuw voor de reis. Verder ook hier Kwartel en enkele Bijeneters.

LANNERVALK, KWARTEL, BIJENETER, KUIFLEEUWERIK, BOERENZWALUW EN WESTELIJKE BLONDE TAPUIT.

Onderweg zagen we nog een 5-tal Ooievaars. Na een 474 km en rond 17u30 kwamen we aan in Sidi Moussa waar we ons installeerden in Villa La Brise. Hier consumeerden we onze eerste pint "zonder alcohol" weliswaar, we bestelden er een vistagine en deden nog een wandelingetje in de omgeving. In de tuin noteerden we Ooievaar, Torenvalk en Zwarte Spreeuw. De wandeling leverde nog een ? Bruine Kiek en Zilverplevier op. De meeste vogels in de lagune zaten te ver voor identificatie en er was ook volop tegenlicht. Een omgeving die zeker de moeite waard is om er terug te komen.

DINSDAG 19 MAART

Weer: de ganse dag zon.

Bezochte gebieden: SIDI MOUSSA – LAC DU SIDI BOURHABA –MOULAY BOUSSELHAM

Waargenomen:

We vertrokken rond 8u00 na de nodige problemen met de auto die deze keer absoluut niet wou starten. Gelukkig hadden we de nachtwaker voor we vertrokken een goede fooi gegeven zodat hij met enkele helpers en het nodige commentaar de auto in gang duwde. En weg waren we.

Rond 12 uur na ongeveer 300 km kwamen we aan het "Lac du Sidi Bourhaba", "Bou Ghaba". Ten zuiden van het meer hielden we een halte (de eerste plaats waar we een goed overzicht hadden). Het wat meteen raak: de eerste "meerkoet" die ik met de telescoop bekeek was een ad. Knobbelmeerkoet in zomerkleed. Daar we veel hoger dan de vogel stonden viel de donkerrode knobbel op het voorhoofd erg op. De eerste nieuwe soort was binnen! Ongelooflijk veel en luidruchtige Bruine Kiekendieven en enkele Zwarte Wouwen cirkelden boven het meer. Op het water veel Marmereenden (in het totaal zeker ± 50 gezien) maar ook Bergeend, Pijlstaart, Wilde Eend en enkele Wintertalingen. Verder Slobeend en Krooneend.

Vervolgens reden we naar de dijk waarlangs men naar het educatief centrum kan rijden, ook hier Knobbelmeerkoeten en Marmereenden. Aan de parking werden we door een familie uitgenodigd om thee te drinken maar we wilden wel eerst naar het educatief centrum. Hier hadden we verder nog Hop en Pimpelmee. In de omgeving van de schuilhut zwommen verschillende Futen en Meerkoeten. Ook nog Cetti's Zanger en Graszanger.

Toevallig kwamen we de verantwoordelijke van het centrum tegen met een groep schoolkinderen. Na een kort praatje begrepen we dat de hoop om hier Afrikaanse Velduil te zien wel heel erg klein zoniet onmogelijk zou zijn. Volgens hem zaten er nog twee koppels in het zuiden van het reservaat, de waarnemingskans aan de dijk was volgens hem nihil. Aan het educatief centrum zelf was er nog eens een groep schoolkinderen,

we kregen de toelating om op het plat dak van het centrum te staan dat een knap overzicht bood van de omgeving. Helaas was het centrum niet open voor het publiek gedurende de week, wel in het weekend. *DODAARS, FUUT, AALSCHOLVER, OOIEVAAR, BERGEEND, WINTERTALING, WILDE EEND, PIJLSTAART, SLOBEEND, MARMEREEND, KROONEEND, ZWARTE WOUW, BRUINE KIEKENDIEF, TORENVALK, WATERHOEN, MEERKOET, KNOBBELMEERKOET, HOP, CETTI'S ZANGER, GRASZANGER EN PIMPELMEES.*

Na kort overleg en daar het nog maar 14u45 was besloten we door te rijden naar Moulay Bouselham om daar onze kans te wagen. Rond 16u en zo'n 100 km verder vnl autostrade reden we het dorpje binnen. We dronken een koffie in café Milano, alom bekend bij vogelaars. De baas toonde ons de vogellogboeken en daar kwamen we wel zeer bekende namen tegen. De commentaar was ook de moeite: iets in de trend van "wij hebben hem en jij niet David. De baas nam intussen contact op met Hassan Dalill (068 434110) die iets later kwam opdagen. We spraken om 17u30 af om samen naar de Afrikaanse Velduil te zoeken. De prijs zou bepaald worden NA de tocht. We beloofden aan de baas terug te komen om te eten. Nu was het nog de bedoeling om iets te slapen te zoeken wat absoluut geen probleem was. Het toerisme was precies nog niet op gang gekomen, het was natuurlijk nog geen weekend. De kamer viel 100% mee er was een groot terras dat uitgaf op de lagune. Nu nog dien uil zien te vinden en het was weeral in de saccoche. Rond 17u30 gingen we op stap met Hassan ten oosten van de camping. Opvallend was wel dat we niet lastig gevallen werden door de kinderen of anderen die wel goed wisten waarom we kwamen. Hassan zal hier wel de reden geweest zijn. We liepen door het nogal natte gebied en keken richting Merdja Zerga. Er zaten wel erg veel vogels maar wel van zeer ver. Veel Flamingo's (waar ze volgens Hassan 's nachts op jaagden!), Reigers, meeuwen en steltlopers. Wel op naam te brengen waren natuurlijk Kleine Zilverreiger en Koereiger maar ook een enkele Ralreiger. Een 30-tal overvliegende Scholeksters en een luid roepend Witgatje. Overall veel Putters en Europese Kanarie. Onderweg nog een Vink en een eenzame Huiszwaluw. Ons voornaamste doel was wachten op uilen maar geduld moesten we wel hebben. Hassan vertelde ondertussen vol overgave over zijn gebied waar hij werkte en probeerde ons te overhalen om morgenvroeg met hem mee te gaan. Dat zou er natuurlijk van afhangen als we een uiltje konden vangen! Het werd ondertussen al maar donkerder en de muggen waren hier wel erg actief hoewel ze maar één slachtoffer maakten. EN dan om 18u45 kwam het hoogtepunt van ons uitstapje de langverwachte uil vloog over het gebied. Van 18u45 tot 19u05 konden we 8 Afrikaanse Velduilen tellen. Enkele juist boven onze kop. Ze vlogen weg uit de bomen van de camping laag of hoog over het gebied, slechts 1 vogel was kort aan het foerageren over het gebied zelf. Spijtig dat het almaar donkerder begon te worden, zodat we het rond 19u30 voor bekeken hielden. Ondertussen hadden we toch maar beslist 's anderendaags terug richting Zuiden te gaan hoewel Hassan erop aandrong om toch nog enkele uurtjes zijn gebied te bezoeken. Gezien we niet toegaven paste hij waarschijnlijk zijn prijs aan want voor minder dan 300 Dhr raakten we er niet vanaf. Maar twee nieuwe soorten op 1 dag, dat was lang geleden. We zouden er een op drinken maar gezien de pinten met alcohol beter zijn zullen we onze schade inhalen in België. We gingen wel terug naar Café Milano waar we nog juist op tijd waren om ons tegoed te doen aan de soep, de gegrilde vis en het gezellig sfeertje van de straat. De prijs van het eten viel ook mee maar voor de brochure die we in onze handen gestopt kregen rekenden ze wel 10 Dhr. Achteraf viel ons op dat al hun drukwerk en brochures redelijk geprijsd waren, als ze er al hadden.

RALREIGER, KOEREIGER, KLEINE ZILVERREIGER, FLAMINGO, SCHOLEKSTER, WITGAT, ERG VEEL MEEUWEN, AFRIKAANSE VELDUIL, EUROPESE KANARIE EN PUTTER.

Een muntthee om te slapen konden we ook niet overslaan. Moe maar tevreden naar bed was de conclusie van deze dag.

WOENSDAG 20 MAART

Weer: in Moulay Bouselham en Sidi Yahya des Zaër prachtig weer, volop zon. In Sables d'Or mist!

Bezochte gebieden: MOULAY BOUSSELHAM – SIDI YAHYA DES ZAËR – TEMARA PLAGE

Waargenomen:

Deze morgen van 7u30 tot 8u30 een wandelingetje gemaakt in Bouselham waarna we een koffie dronken op een terras in de zalige zon met een half stokbrood van 0,50 Dr. Opvallend veel Putters, enkele Vale Gierzwaluwen en enkele keren Zwarte Roodstaart. Nieuw voor de reis was een koppel Tapuit en drie overvliegende Reuzenstern. Op het terras van onze kamer met de telescoop een groep Kleine Mantelmeeuw, een 10-tal Grote Sterns en 1 Audouins Meeuw.

AUDOUINS MEEUW, KLEINE MANTELMEEUW, REUZENSTERN, GROTE STERN, VALE GIERZWALUW, ZWARTE ROODSTAART, TAPUIT, ZWARTE SPREEUW EN PUTTER.

Na het inpakken van onze bagage en weeral eens startproblemen met terug de nodige hulp van "het publiek" vertrokken we rond 9u30 richting Sables d'Or. Ook voor de nodige geldreserves gezocht en fruit gekocht. Hier werden we ook voor het eerst geconfronteerd met bedelende vrouwen en kinderen. We

verkenden eerst de plaatselijke hotels in Sables d'Or maar besloten toen eerst het gebied van 's anderdaags te verkennen: Sidi Yahya des Zaër het gebied van de Barbarijse Frankolijn. Het was er enorm stil en zeer warm. Verschillende Zwarte Wouwen, natuurlijk Kleine Zwartkop en een zingende Grauwe Gors. Onderweg Klappekster en verschillende Torenvalken.

ZWARTE WOUW, KLEINE ZWARTKOP, ZUIDELIJKE KLAPEKSTER, RAAF EN GRAUWE GORS.

Rond 15u besloten we dan toch maar voor het Hotel Panorama te kiezen (de ligging op een helling werd daarbij niet uit het oog verloren). Volgens onze normen was het hotel zeker niet goedkoop alhoewel dit het minst dure van de omgeving was). Dit was zeker geen streek waar Lonely Planet reizigers verbleven. Nadat we alles uitgeladen hadden deden we voor de rest van de namiddag aan onthaasting. Een wandeling naar zee leverde geen vogels op door de hardnekkige mist! Spijtig. 's Avonds aten we in het restaurant van het hotel. Hoewel er redelijk wat volk in het café aanwezig was scheen er blijkbaar niemand interesse te hebben om te eten. Als we de menukaart zagen werd de reden snel duidelijk. Voor de prijs van 1 menu hadden we al meermaals met 2 keer gegeten.

DONDERDAG 21 MAART

Weer: In Sables d'Or mist, in Sidi Yahya des Zaër prachtig weer, volop zon.

Bezochte gebieden: TEMARA PLAGE - SIDI YAHYA DES ZAËR - BRUG OVER DE TENSIFT - ESSAOUIRA

Waargenomen:

Vandaag om 6 uur opgestaan en rond 6u30 vertrokken richting Sidi Yahya. Het starten van de auto ging zonder veel problemen door we ons gisteren strategisch op de helling geplaatst hadden. De mist was er nog steeds tot voorbij de afslag naar Sidi Bettache. Om 7u15 stonden we aan de vallei tussen Sidi Yahya en Sidi Bettache. We bleven tot rond 10 uur. We hoorden verschillende keren een Barbarijse Frankolijn roepen maar slechts enkele seconden. Het was dus totaal onbegonnen werk om deze "vogels" te lokaliseren. Om een lang verhaal kort te maken we hoorden ze wel maar zagen ze niet. Helaas. Bij aankomst (de zon was juist op) zongen er tal van Nachtegalen en hoorden we de Koekoek roepen. Ook Fitis was nieuw voor de reis. Verschillende Zwarte Wouwen toonden zich maar ook twee Dwergarenden L.F. vlak boven onze kop.

Toen we terugreden naar Sidi Yahya richting autostrade zaten een 20 à 30 Zwarte Wouwen naast de weg op 1 of ander kadaver. Ook Raaf werd in deze omgeving opgemerkt.

ZWARTE WOUW, BRUINE KIEKENDIEF, DWERGAREND, HOUTDUIF, KOEKOEK, NACHTEGAAL, KLEINE ZWARTKOP, FITIS, PIMPELMEES, ZUIDELIJKE KLAPEKSTER, ROODKOPKLAUWIER, RAAF, VINK, EUROPESE KANARIE EN GROENLING.

Op de terugweg naar Essaouira hielden we terug een korte halte aan de brug over Oued Tensift, dit van 15u30 tot 16u. Hier zagen we terug Westelijke Blonde Tapuit, een Kleine Plevier maar ook roepende Grielen en Kwartels. De Torenvalk en Bijeneters waren ook van de partij.

TORENVALK, KWARTEL, GRIEL, KLEINE PLEVIER, BIJENETER, WESTELIJKE BLONDE TAPUIT EN GRAUWE GORS

Rond 17u kwamen we aan in Essaouira, op de parking buiten het stadje was er al direct iemand die ons aan een "appartement" kon helpen. We hadden nog niet echt iets op het oog dus volgden we die brave man dan maar in een wirwar van straatjes. Het bleek allesbehalve wat we ons voorstelden bij een appartement. Dan toch maar Lonely Planet gevolgd en ons geïnstalleerd in Hotel Tafraout. Omdat we direct boekten en betaalden voor twee nachten werd de prijs verminderd met 50 MAD. per nacht. We werden dan wel veronderstelt hiermee rekening te houden bij het betalen van de fooi aan mevrouw. Ze was echter heel vriendelijk en de kamer met douche (wc op de gang) was heel proper. Hoewel het hotel midden in het stadje was hadden we 's avonds geen enkele last van het lawaai. We maakten nog een verkenningstochtje in Essaouira en vonden een tof restaurantje waar we zeer lekker aten. Morgen was het eindelijk tijd om den toerist uit te hangen!

VRIJDAG 22 MAART

Weer: zon en warm, tegen de avond frisser vanwege de mist.

ESSAOUIRA

Voor de eerste keer genoten we van een echt ontbijt op een terras met koffie, fruitsap en stokbrood met confituur voor 18 MAD./persoon. De zon was ook van de partij, de toeristen waren blijkbaar nog niet op want het was nog betrekkelijk kalm bij de haven. Voor de prijs van 20 MAD/persoon konden we de toren gaan bezoeken. Het was intussen al behoorlijk warm zodat we onze hoed maar opzetten. We konden het niet laten van vogels te kijken. Op de rotsen achter de omwalling natuurlijk erg veel meeuwen (Geelpootmeeuw en Kleine Mantelmeeuw) maar ook verschillende Regenwulpen, vrij veel Steenlopers,

enkele Oeverlopers en een Bontbekplevier. Ook een tweetal Witte Kwikstaarten en verschillende Scholeksters. Verder een vrij grote groep sterns op één van de kleine eilanden. Een overvliegende Visarend was ook het bekijken waard.

Rond de middag hadden we wel veel goesting op de vers gegrilde sardines maar de manier waarop ze werden aangeprezen deed ons nogal rap een ander oord opzoeken. Van verscheidene kraampjes riepen de kelners ons toe om te komen eten, van stalken gesproken!! Als ze gekund hadden sleepten ze de toeristen op een stoel om ze te doen eten. We hielden dan maar halt bij een patisserie waar we ons tegoed deden aan een lekkere cake en koeken met een tas muntthee, in luwte van het terrasje van de bakker.

In de namiddag lieten we ons meeslepen in de zoek ondertussen de vogels in het oog houdend. De Huisgorzen waren overal aan het zingen of zaten zich te goed te doen aan de granen van de marktkramers. Ook erg veel Gierzwaluwen in de lucht, meestal Vale. We vonden nog een internetcafé waar we gebruik maakten van de moderne communicatietechnieken om Benjamin even goedendag te zenden. Dank zij het aanmaken van een e-mail via hotmail.com voor we vertrokken was dit goedkoper dan telefoneren. Alleen is het verstandig de e-mail adressen van vrienden te noteren. 's Avonds gingen we nog eens een lekkere Tajine gaan eten en daarmee was ons hoofdstuk toeristen hier gedaan.

AALSCHOLVER, KLEINE ZILVERREIGER, VISAREND, SCHOLEKSTER, BONTBEKPLEVIER, REGENWULP, OEVERLOPER, STEENLOPER, KLEINE MANTELMEEUW, GEELPOOTMEEUW, TURKSE TORTEL, GIERZWALUW, VALE GIERZWALUW, BOERENZWALUW, WITTE KWIKSTAART, ZWARTE SPREEUW, HUISMUS EN HUISGORS.

ZATERDAG 23 MAART

Weer: zon en zeer warm,.

Bezochte gebieden: ESSAOUIRA – TAMRI - CAP RHIR - AGADIR

Waargenomen:

Hoewel we reeds vroeg opstonden en de nachtwaker van het hotel moesten wakker maken om ons uit te laten was het toch 8 uur voor we goed en wel op weg waren. Omdat de auto 2 dagen stilgestaan had kregen we hem maar met veel duwwerk aan de praat. (Gelukkig waren er toch al enkele mensen wakker) Het was ondertussen al flink warm geworden, rond 10 uur kwamen we aan in Tamri waar we eerst het dorp voorbij reden zodat we vanaf een hoogte zicht hadden op de monding van de rivier. Zonder succes echter want van de lbissen was geen teken van leven. Vervolgens reden we terug richting Essaouira waar we juist buiten Tamri een eerste wandeling maakten richting zee. Hier hoorden we verschillende Brilgrasmussen en een overvliegende Roodstuitwaluw. Voor we Tamri binnen reden hadden we aan een onverharde weg richting zee een bord zien staan "Site Protégé" wat ons deed besluiten dat de Heremietibissen hier wel ergens te vinden zouden zijn. Toen we er een kijkje gingen nemen (voorgegaan door 2 jonge mannen die blijkbaar een fooi roken) zagen we in de verte het aanvliegen van enkele vogels. Na ongeveer een 500 m konden we eindelijk de rotsen zien waar er zich verscheidene nesten bevonden (een 30-tal). Enkele H.I. vlogen tot enkele meter voor ons, de ene met voedsel en er was er zelfs een met een stuk krant! In totaal zaten er een 50-tal vogels. We besloten vrij vlug terug naar de auto te keren want we hadden eigenlijk alle papieren erin gelaten en ook onze rugzak met drinken hadden we niet bij. De twee jongens waren terug meegekomen en vroegen nog water. Terug voorbij Tamri stopten we nog even aan de monding van de rivier om onze sandalen aan te doen, aan de overkant op de heuvels zagen we zowaar 2 vogelkijkers die teken deden dat de lbissen daar aanwezig waren.

HEREMIETIBIS, TORENVALK, ROTSDUIF, ROODSTUITZWALUW, GRAUWE BUULBUUL, BRILGRASMUS, ZUIDELIJKE KLAPEKSTER EN RAAF.

Het was ondertussen rond de middag en we besloten om in Cap Rhir te stoppen om onze lunch te verorberen. Hier vlogen heel wat Jan van Genten (ongeveer 45 ex), verder nog meeuwen en vrij veel Grote Sterns. Ook hier hadden we een kleine gast die blijkbaar dorst had.

Onze volgende halte was Agadir waar we het probleem van onze auto moesten opgelost krijgen voor we naar het zuiden reden! Rond 15u30 belden we de verhuurfirma. Gelukkig kwamen ze met 2 man af om vervolgens naar een garage te rijden en het probleem was volgens hen opgelost, ze besloten zelfs nog om de auto vlug te wassen. We verloren hier uiteindelijk toch zeker 2 uur om niet te zeggen een halve dag. Nu moesten we nog een hotel vastleggen voor de nacht maar dat was vrij vlug in orde. We reden terug naar Agadir op zoek naar een bank en we liepen nog een beetje rond in de omgeving van het strand en de toeristische hotels, het vogels kijken zat er voor vandaag weeral op.

Na wat twijfelen besloten we toch maar te gaan eten in Hotel Pergola, ook hier was er weinig volk voor het avondeten maar vandaag dronken we wel een flesje witte wijn om de Heremietibissen te vieren! Morgen de ultieme autotest en dan naar het zuiden!

ZONDAG 24 MAART

Weer: zon en zeer warm, wel een verfrissende wind.

Bezochte gebieden: OUED SOUS – OUED MASSA – TIZNIT.

Waargenomen:

Grote opluchting toen bleek dat de auto deze morgen zonder problemen startte, rond 7u15 stonden we reeds in Oued Sous (5 min.). Er zaten erg veel vogels, we telden 18 soorten steltlopers waarvan Kleine Strandloper, Wulp, Drieteenstrandloper en Rosse Grutto nieuw waren voor de reis. Verrassend was een Casarca en een eerste winter Dwergmeeuw. Mooie waarnemingen van Griel (2 ex.) en overvliegende Slechtvalk. Een Reuzenster zagen we verschillende keren. We wandelden van de parkeerplaats richting zee en terug. Hier kwamen we een engelse birdwatcher tegen (John Hewitt) en na wat over en weer gepraat bleek hij zowaar Patrick Beirens te kennen.

AALSCHOLVER, KLEINE ZILVERREIGER, BLAUWE REIGER, LEPELAAR, FLAMINGO, CASARCA, BERGEEND, VISAREND, SLECHTVALK, SCHOLEKSTER, STELTCLUUT, KLUUT, GRIEL, KLEINE PLEVIER, BONTBEKPLEVIER, STRANDPLEVIER, ZILVERPLEVIER, DRIETEENSTRANDLOPER, KLEINE STRANDLOPER, KROMBEKSTRANDLOPER, BONTE STRANDLOPER, KEMPHAAN, ROSSE GRUTTO, WULP, TURELUUR, GROENPOOTRUITER, ZWARTKOPMEEUW, DWERG MEEUW, KOKMEEUW, AUDOUINS MEEUW, KLEINE MANTELMEEUW, GEELPOOTMEEUW, LACHSTERN, REUZENSTERN, GROTE STERN, HOUTDUIF, ZOMERTORTEL, OEVERZWALUW, BOERENZWALUW, GRASZANGER, KLEINE ZWARTKOP, ZWARTKRUINIJAGRA, ROODKOPKLAUWIER EN EKSTER.

Na deze leuke uurtjes vertrokken we richting Massa, we stopten nog in het drukke Ait Melloul om een cola te drinken en brood en bananen te kopen. Rond 12 uur en zonder zoeken stopten we aan Oued Massa waar we in de schaduw van een rots en zicht op de vallei een hapje aten. Er stond een verfrissend briesje wat zeer welkom was. We zagen hier terug de Diadeemroodstaart maar een Zwartkruinijagra konden we niet meer vinden. Ook hier erg veel soorten: nieuw voor de reis waren een 9-tal Grutto's, de tweede Purperreiger van de reis (blijkbaar niet algemeen);

6 Lepelaars en 3 Ralreigers zijn natuurlijk mooi meegenomen.

Aan de parking maakten we kennis met 2 Noren (in Tamri waren ze ook geweest), ze waren ook van plan door te rijden naar Guelmim. Ook de parkwachter kende ons blijkbaar al, hij kwam een praatje maken over de Ibissen en vroeg ons als we zijn euro's wilden wisselen in Dirham wat voor ons geen probleem was.

DODAARS, RALREIGER, KLEINE ZILVERREIGER, BLAUWE REIGER, PURPERREIGER, ZWARTE IBIS, LEPELAAR, FLAMINGO, WINTERTALING, PIJLSTAART, TAFELEEND, BRUINE KIEKENDIEF, VISAREND, WATERHOEN, MEERKOET, STELTCLUUT, KLUUT, BONTBEKPLEVIER, KLEINE STRANDLOPER, KROMBEKSTRANDLOPER, GRUTTO, TURELUUR, WITGAT, LACHSTER, GROTE STERN, DIADEEMROODSTAART, ROODBORSTTAPUIT, CETTI'S ZANGER EN RIETZANGER.

Op de terugweg naar Massa zagen we Roodkopkluwier maar ook Koolmees (was zelf eventjes aan het zingen) en een groep Spaanse Mussen. Op de onverharde weg richting Sidi R'bat reden we een eind op en maakten een wandeling op de braakliggende velden. Er was nogal veel "verkeer", vrouwen en mannen op ezeltjes kwamen van het veld of de markt; ze waren opvallend vriendelijker dan in het noorden.

We waren nog geen 100 meter van de auto als we de eerste Renvogel zagen. En als je er 1 ziet dan zie je er zeker 2. In totaal waren er een 10-tal. Toen een overvliegende ? Grauwe Kiekendief onze aandacht afleidde vlogen de Renvogels weg, hoewel ze niet ver konden gevlogen zijn vonden we ze toch niet meer terug. Dan maar onze aandacht gericht op de zang van de Kortteenleeuwrik (ondersoort!) en verschillende Theklaleeuwriken.

Vervolgens reden we nog eens tot aan café de la Poste waar we inreden en een wandeling maakten tot aan de brug. Slechts één Vale Oeverzwaluw tussen de talrijke Boerenzwaluwen, we hebben er wel niet veel tijd ingestoken. Verder verschillende overvliegende Zwarte Ibissen, een tweetal Palmtoertels, Iberische Kwikstaart en Grauwe Gors om de belangrijkste te noemen.

ZWARTE IBIS, KWARTEL, PALMTORTEL, VALE OEVERZWALUW, IBERISCHE KWIKSTAART, ROODBORSTTAPUIT EN GRAUWE GORS.

Het was ondertussen reeds 16u30 zodat we besloten om nog een cola te drinken en dan te rijden tot in Tiznit, waar we rond 18u toekwamen. We kozen voor Hotel de Paris (Lonely Planet) waar we ook besloten te eten. Hier hadden ze zelfs lekkere frieten, de tajine Mouton was wel een beetje erg vet. We maakten nog een wandelingetje in Tiznit maar daar het ondertussen al donker was niet zo interessant. Na deze gevulde dag konden we onze slaap wel echt goed gebruiken.

MAANDAG 25 MAART

Weer: zon en zeer warm.

Bezochte gebieden: TIZNIT – GUELMIM – BAAN NAAR TANTAN – GUELMIM – WADI SAYED.

Waargenomen:

Vandaag opgestaan rond 5u30 zodat we rond 6u reeds onderweg waren naar Guelmim op zoek naar de woestijnsoorten. Onderweg tussen Tiznit en Guelmim, verschillende Grauwe Kiekendieven,

Roodkopklauwier, enkele Tapuiten en Renvogel. Juist voorbij Guelmim kwamen we terug de Noren tegen, ze waren verwonderd dat we al zo vroeg in Guelmim waren. We wisselenden enkele waarnemingen uit en de plaatsen die we gingen bezoeken. Rond 8u20 hielden we onze eerste halte rond km paal 97 waar de eerste groene velden afstaken tegen de rest van de steenwoestijn. Hier deden we een korte wandeling. Het was ondertussen al flink warm geworden. Boven de velden vlogen constant Grauwe en een tweetal Bruine Kiekendieven. De wandeling zelf leverde verschillende mooie soorten op, een 8-tal Renvogels, twee verre Zwartbuike zandhoenders maar ook een dicht Rosse Woestijnleeuwerik, tientallen kleine leeuwerikachtigen konden niet op naam gebracht worden. Vanuit de auto op weg naar onze volgende halte konden we een Temmincks Strandleeuwerik bewonderen (tot op 2 m van de auto) en een tweetal Woestijnvinken. Spijtig dat deze baan redelijk druk is, vooral veel camions die met het nodige getoeter goedendag roepen.

OOIEVAAR, BRUINE KIEKENDIEF, GRAUWE KIEKENDIEF, RENVOGEL, ZWARTBUIKZANDHOEN, ROSSE WOESTIJNLEEUWERIK, TEMMINCKS STRANDLEEUWERIK, IBERISCHE KWIKSTAART, TAPUIT, WESTELIJKE BLONDE TAPUIT, BAARDGRASMUS, ZUIDELIJKE KLAPEKSTER, ROODKOPKLAUWIER EN WOESTIJNVINK.

We reden tot wadi Boussafene waar we een uitgebreide wandeling maakten tot ongeveer 11u20. Ook de Noren waren terug van de partij. Zij waren vooral geïnteresseerd in de verschillende soorten leeuwerik. We hadden terug verschillende Renvogels (± 10 ex) maar vooral erg veel Roodkopklauwier. Ook Zuidelijke Klapekster en Hop waren gemakkelijk te vinden. De verassing was ongetwijfeld een Rode Rotsluister die zich uitstekend liet bekijken. De enkele struikjes die hier stonden leverden wel erg mooie soorten op want een Draaihals en verschillende Roodstuittapuiten waren nieuw voor de reis. Toen we ook nog een Blauwe Rotsluister zagen waren we compleet verrast. De meeste grasmussen in de struiken bleken Baardgrasmussen te zijn, jammer maar helaas.

RENOGEL, HOP, DRAAIHALS, NACHTEGAAL, RODE ROTSLIJSTER, BLAUWE ROTSLIJSTER, ROODSTUITTAPUIT, BAARDGRASMUS, ZUIDELIJKE KLAPEKSTER, ROODKOPKLAUWIER,

Rond 11u30 reden we terug naar Guelmim met verschillende noodstops maar ook een uitgebreide halte aan enkele veldjes langs de weg met erg veel vogels. Blijkbaar werden hier waterputten gestoken om af en toe de dromedarissen water te kunnen geven, in de onmiddellijke omgeving was het opvallend groen en er waren zelfs courgettestruiken geplant. Bij deze veldjes zaten erg veel phyloscopussen maar ook Graspiepers, een tweetal Duinpieper, zeer veel Gele Kwikstaart, Paap en een mooie Woestijnleeuwerik. Tegen Guelmim zat een Arendbuizerd op een pyloon.

ARENDBUIZERD, BIJENETER, HOP, DUINPIEPER, GRASPIEPER/BOOMPIEPER, IBERISCHE KWIKSTAART, WITTE KWIKSTAART, PAAP EN WOESTIJNTAPUIT.

Rond 13u kwamen we terug in Guelmim waar we vrij vlot een hotel vonden. We trokken tijd uit voor een verfrissende douche en een siësta, het was ondertussen al zeer warm geworden. De portier loodste ons naar een café waar we een welverdiende cola dronken op een terras.

Rond 16u15 stonden we terug paraat aan wadi Sayed op zoek naar de Bruingele Babbelaar, de Noorse vogelkijkers hadden hier 1 exemplaar gezien. Mooie wadi met vrij veel (stilstaand) water en veel begroeiing met natuurlijk erg veel vogels, waaronder veel phyloscopus, grasmussen vooral Baardgrasmus. In een groep bijeneters zat min. 1 Groene Bijeneter. De Noren die ook in de omgeving waren vonden het prachtig. Terug 3 overvliegende Renvogels, Witgat en 4 Steltkluten. Ook hier erg veel Iberische Kwikstaarten. Na een eind verder gewandeld te hebben konden we dan eindelijk vinden waarvoor we gekomen waren: de Bruingele Babbelaars. We konden er 4 zien, waarvan we met vrij lange tussenperiodes enkele keren een vogel erg goed konden zien. Ze waren wel zeer beweeglijk en weggestopt aan de waterkant tussen de begroeiing. Hier zagen we ook nog een overvliegende Visarend en Steltkluten.

VISAREND, WATERHOEN, STELTCLUUT, RENVOGEL, KLEINE PLEVIER, WITGAT, ZOMERTORTEL, GROENE BIJENETER, BIJENETER, HOP, IBERISCHE KWIKSTAART, RIETZANGER, BRUINGELE BABELLAAR, ZUIDELIJKE KLAPEKSTER, ROODKOPKLAUWIER EN VEEL PHYLLOSCOPUS SPEC.

Rond 18u30 hielden we het voor bekeken. Het was ondertussen erg gaan waaien zodat we konden begrijpen waarom iedereen gesluierd rondliep. We aten in een plaatselijk cafeetje en maakten weer gebruik van een internetcafé om groetjes te sturen naar het thuisfront.

DINSDAG 26 MAART:

Weer: zon en zeer warm.

Bezochte gebieden: GUELMIM – BAAN NAAR TAN-TAN – GUELMIM - TAROUDANNT

Waargenomen:

Deze morgen terug om 6 uur opgestaan met de bedoeling voor de grote warmte woestijnvogels te zoeken tussen Guelmim en Taroudannt. Rond 6u45 hielden we een eerste korte halte die niet spectaculairs

opleverde, er was zelfs geen gezang van vogels. We besloten daarom snel door te rijden tot km paal 100 waar we een uitgebreide wandeling maakten tot 9 uur. Gosney spreekt in zijn boekje over een veldje in de omgeving, dit blijkt echter allemaal verleden tijd. Ook voor de vogels is deze plaats blijkbaar niet meer wat het ooit geweest is. Gisteren in de wadi Boussafene hadden we veel meer om handen. Toch leverde onze wandeling 3 Witbandleeuweriken op, die waren constant aan het zingen zodat ze terugvinden niet zo moeilijk was. Verder ook hier veel Roodkopkluwier, Tapuiten (op doortrek?) een tweekant Woestijntapuiten en een Hop. Een viertal Renvogels en een mooie Blonde Tapuit waren ook niet te versmaden.

In de omgeving waar de auto geparkeerd stond was er een groene strook langs de weg, ook hier minstens 8 Renvogels (waarvan er enkele erg dichtbij) een Witbandleeuwerik, Temmincks Strandleeuwerik, Woestijntapuit en een Sprinkhaanzanger die zicht blijkbaar eventjes vergist had van biotoop.

Rond 9 uur reden we terug naar Guelmim om onze voorraad aan te vullen en nog een kop koffie te drinken zodat we de rest van de dag geen honger zouden moeten lijden.

ARENDBUIZERD, RENVOGEL, BIJENETER, HOP, IBERISCHE KWIKSTAART, WITBANDLEEUEWERIK, TEMMINCKS STRANDLEEUWERIK, TAPUIT, WESTELIJKE BLONDE TAPUIT, WOESTIJNTAPUIT, SPRINKHAANZANGER EN ROODKOPKLAUWIER.

Tussen Guelmim en Tiznit hielden we verschillende haltes op zoek naar de Rouwtapuit. Dirk Colin en groep hadden deze vogel in december, verschillende keren waargenomen. Jammer maar helaas deze haltes leverden wel Zwarte Tapuit op maar voor de rest geen specialekes. We stopten nog eventjes in Tiznit om ons waterpeil op niveau te houden. Onderweg hadden we nog verschillende overvliegende Renvogels en terug Groene Bijeneters.

RENVOGEL, GROENE BIJENETER, BIJENETER, THEKLALIEUWERIK, ZWARTE TAPUIT, BAARDGRASMUS, VINK EN GROENLING.

Rond 16u30 kwamen we in Taroudannt waar we met enige moeite het hotel vonden (op de oude weg naar Agadir). Dit huiselijke hotelletje staat beschreven in de Trotter (Guide du Routard) en ligt net aan de rand van het stadje. Na een verfrissende "koude" douche besloten we nog een wandeling te maken in het stadje. Tegen het vallen van de avond hadden we hier talloze Gierzwaluwen spec. maar op het eerste zicht geen Huisgierzwaluw. Terug "thuis" deden we ons tegoed aan de couscous die veel te groot uitgevallen was.

WOENSDAG 27 MAART:

Weer: 's morgens veel mist en bewolkt, rond de middag zon en warm, 's avonds meer wind en frisser.

Bezochte gebieden: TAROUDANNT – IGOUDAR – KLOOF VAN AOULOZ – FREYA – TAROUDANNT.

Waargenomen:

Terug om 6u30 opgestaan, daar het erg mistig was met vrij veel wind was het niet nodig dat we ons erg haasten. De Huisgors was ook al van de partij en van op ons balkon konden we ook nog Ooievaar waarnemen.

Nadat we in Igoudar grondig misreden kwamen we slechts rond 8u45 ter plaatse. Ook dan was er nog veel mist, juist voordat we de berg opwilden kregen we enkele flinke windvlagen en warempel 10 regendruppels. Tot ongeveer 12 u bleven we op de top: de belangrijkste waarnemingen waren verschillende overvliegende en roepende Duinpiepers en een groep van een 50-tal Bijeneters foeragerend rond de berg. Knap waren ook de 5 overvliegende Renvogels. Verassend was hier een Woestijntapuit te zien, de enige roofvogels van de voormiddag waren Torenavalk en een Dwergarend (LF). Hier kwamen we ook een jonge student (geologie) tegen (Engels als tweede taal!) die een ring had opgestuurd naar Brussel. Hij vond het jammer dat hij tot op heden nog geen antwoord kreeg. We beloofden contact op te nemen met KBIN, via E-mail zouden we terug contact opnemen. Helaas jammer dat hij zijn eigen E-mail adres blijkbaar niet kende. Hopelijk was zijn adres wel juist zodat hij alsnog het antwoord op zijn vraag kreeg. Toen we besloten terug te keren vlogen er twee groepen Zwarte Wouw (40/12) over, we waren nog maar goed vertrokken of er vlogen twee Dwergarenden (LF) juist boven de auto. Een ervan was ongelooflijk dicht genaderd, nog nooit zo'n dichte waarneming van een Dwergarend gezien!

ZWARTE WOUW, DWERGAREND, RENVOGEL, BIJENETER, HUISZWALUW, DUINPIEPER, TAPUIT, WOESTIJNTAPUIT, BRILGRASMUS, KLEINE ZWARTKOP, VINK, GROENLING EN HUISGORS

Vanaf de middag was er ongelooflijk veel trek, we hoorden en zagen overal Bijeneters, er moeten deze namiddag zeker duizenden doorgetrokken zijn. Zelfs 's avonds rond 21u35 hoorden we ze nog!!

We besloten te rijden naar Aoulouz, waar we een wandeling zouden maken in de kloof van de rivier Sous. Onderweg (de baan loopt parallel met de Hoge Atlas) moesten we verschillende keren stoppen om de roofvogels te aanschouwen die zuidwaarts vlogen. Door de bewolking geraakten ze blijkbaar niet voorbij de bergen en waren genoodzaakt terug te keren. Overwegend zagen we Zwarte Wouw maar in een groep van een 10-tal vogels zaten ook Visarend, Grauwe Kiekendief, 2 Dwergarenden en Bruine Kiekendief. Zo zagen

we op korte tijd verschillende groepen roofvogels terugvliegen van bovenvermelde soorten maar we konden ook een 2-tal Slangenarenden opschrijven.

Rond 14u waren we aan de kloof, het weer was nog altijd zeer aangenaam. We deden tot 15u een wandelingetje, onder aan de brug konden we een Koereiger, Zilverreiger en Blauwe reiger waarnemen. De trek van de Bijeneters bleef maar doorgaan, verder ook veel Boerenzwaluw en de eerste groepen Huiszwaluw van de reis. De roofvogels lieten zich nog steeds zien, het begon goed met een Slechtvalk, verder Torenvalk, verschillende Zwarte Wouw en enkele Dwergarenden. Als nieuwe soort voor de reis noteerden we een overvliegende Aasgier en enkele Alpengierzwaluwen. Ook de kinderen die hier rondhingen kwamen op ons af als vliegen op stroop en drongen aan op o.a. geld, snoep, sigaretten...

KOEREIGER, KLEINE ZILVERREIGER, BLAUWE REIGER, OOIEVAAR, ZWARTE WOUW, AASGIER, SLAGENAREND, DWERGAREND, TORENVALK, SLECHTVALK, ALPENGIERZWALUW EN HUISGORS.

De terugweg via de baan 7027 leverde niet veel vogels op bovendien was het niet aangenaam rijden door de vele overvolle camions die we moesten kruisen op een zeer smalle baan met bedrieglijk lage berm. In de grote vlaktes zagen we wel enkele Bruine en Grauwe Kiekendieven.

Toen we Taroudannt naderden besloten we de afslag via Friya te nemen, spectaculair daar we de Sous over moesten zonder brug wat niet echt gezond is voor de auto. Deze afslag leek een zeer goede beslissing want we zagen zowaar een roofvogel op een elektriciteitspaal zitten, het was warempel de langverwachte Grijsze Wouw. We konden hem in ideale omstandigheden bewonderen, eerst zittend op een paal dan opvliegend naar een andere paal en terug. Het was een mooie afsluiten voor deze "zwarte" roofvogeldag.

GRIJZE WOUW, BRUINE KIEKENDIEF, GRAUWE KIEKENDIEF, STEENUIL EN ZWARTE TAPUIT.

Rond 17u waren we terug in Taroudannt en deden we nog eens een tochtje door de soek, waar we zowaar verloren liepen. Terug in ons hotelletje deden we ons tegoed aan de Tagine van kip met citroen, en de yoghurt als dessert was een frisse afsluiter. Intussen was het ook meer en meer gaan waaien en zag het ernaar uit dat er regen en onweer op komst was.

DONDERDAG 28 MAART:

Weer: de ganse dag zwaar bewolkt, in de bergen erg veel mist, regen tot ongeveer 14u. Vrij fris tot koud.

Bezochte gebieden: TAROUDANNT – TIZI-N-TEST – TAROUDANNT + OMGEVING.

Waargenomen:

Vannacht een zwaar onweer met vrij veel regen, reden genoeg om de wekker af te zetten. Om 7u30 toch uit ons bed om rond 8u15 uur te vertrekken voor onze "bergtocht". Dit moest immers de dag van de Atlasgrasmus worden, maar het weer besliste er anders over. Het werd de dag van mist, regen en koude wind. Het was ook opmerkelijk dat er maar heel weinig mensen op straat waren, wie niet buiten moest bleef gewoon binnen.

Bij vertrek in Taroudannt was het niet aan het regenen maar wel zwaar bewolkt iets nadat we de P32 verlieten voorde S501 begon het te regenen. Het zou bijna continu blijven regenen tot in de namiddag, soms hard meestal lichte regen.

Bij het verlaten van de P32 komt men in een prachtige vlakte met Arganierbomen, een schitterend zicht. Een eerste noodstop voor tientallen Zwarte Wouwen die net als wij wachtten op beter weer om de Hoge Atlas over te steken. Meestal zaten ze in de bomen en enkelen op de grond. We zagen een boom met wel 10 Zwarte Wouwen in wat wel een uniek zicht is.

Een eerste halte zonder veel mist en regen leverde slechts Vink en Koolmees op, een tweede uitgebreider halte vrij veel hoger bracht ons een zingende Grijsze Gors op, een Baardgrasmus speelde met onze voeten terwijl een Zwarte Tapuit het wel de moeite vond om zijn lied te laten horen, een Diadeemroodstaart was ook van de partij.

Een grasmus reageerde vrij zenuwachtig op het cassettegeluid maar de vogel was niet te determineren door de mist die meer en meer opkwam, de regen daar nog bij maakte het helemaal hopeloos. We besloten dan maar naar boven te rijden en af te wachten wat het weer zou brengen. De mist was nu wel echt dicht en dat maakte er de tocht alles behalve plezierig door. In het café op de top probeerden we ons op te warmen aan de muntthee en we kropen dicht bij het open haardvuur. De baas vertelde dat het in de loop van de nacht gesneeuwd had voor het eerst sinds 4 jaar, voor ons was het dan misschien slecht weer maar voor de mensen hier was het een feest. Na een break van een goed uur reden we terug naar beneden in de dikke mist. Op een hoogte van ongeveer 1600 meter probeerden we nog eens te luisteren en te wachten op de zon, terug bij een muntthee en een kastelein die ons zijn koopwaar aanbood en ook vroeg om Nederlandse Gulden om te wisselen in Dirham. Omdat de zon toch niet van plan was tevoorschijn te komen zat er niets anders op dan morgenvroeg nog eens te proberen in de hoop op beter

weer. De soms erg dichte mist, de slechte staat van de weg en de regen maakten dat we voorzichtig naar boven waren gereden maar nog voorzichtiger naar beneden.

ZWARTE WOUW, BRUINE KIEKENDIEF, GRAUWE KIEKENDIEF, DWERGAREND, BIJENETER, HOP, DIADEEMROODSTAART, ZWARTE TAPUIT, BAARDGRASMUS, ZWARTE MEES, KOOLMEES, ZUIDELIJKE KLAPEKSTER, ROODKOPKLAUWIER, GRIJZE GORS EN HUISGORS.

Rond 16u waren we terug in Taroudannt, we hielden een korte stop aan het hotel en reden dan naar de brug over de Sous ten zuiden van Taroudannt. Er bleek al vrij veel water te staan in de wadi, het weer hier was ondertussen ook al opgeklaard. We werden vrij vlug lastig gevallen door enkele kleine mannen met de gebruikelijke verlangens. We stapten maar terug in de auto en reden terug richting Freija in de hoop de Grijze Wouw nog eens te kunnen bewonderen. Helaas konden we hem niet meer terugvinden en we voltooiden dan maar deze koude vogeldag. Rond 19u (zonsondergang) hoorden we in de tuin een eigenaardige krassende en krakende zang. Na enig zoekwerk bleek het de zang te zijn van een Grote Buulbuul, heel anders dan zijn melodieuze roepen.

Met een Marokkaanse soep (harira) en een lekkere tajine van groenten konden we deze "lange stop" van 3 nachten afsluiten.

VRIJDAG 29 MAART:

Weer: de ganse dag zon en vrij warm.

Bezochte gebieden: TAROUDANNT - TIZI-N-TEST - WADI SOUS TAROUDANNT - AIT MELLOUL – OUËD SOUS (AGADIR) – AIT MELLOUL.

Waargenomen:

Bij het opstaan rond 7 uur zagen we direct dat het weer meezat en besloten we onverwijld richting Tizi-n-Test te rijden met de hoop toch nog de Atlasgrasmus te tikken. Rond 8u35 stonden we op de plaats waar gisteren een grasmus vrij zenuwachtig reageerde op de zang van een Atlasgrasmus, vandaag echter geen beweging. Wel zang van verschillende Grijze Gorzen, Merel en ook vandaag overal Bijeneters. We besloten dan maar verder omhoog te rijden (voorkomen in Marokko volgens Cramp boven 1600 meter). Tussen 1600 en 1700 meter is er een parkeerplaats met een grote plaat met opschrift "SCHONE AUSSICHT Bellevue SEHEN SIE DEN ATLAS GUT ESSEN / TRINKEN", het uitzicht was hier trouwens prachtig. Bij het uitstappen hoorde ik zang van een grasmus, enige tijd later (met de hulp van cassette) zong een ? Atlasgrasmus in een struik op 2 meter van ons. Beter en dichter kon niet, een telescoop was zelfs niet nodig. Opvallend was dat deze vogel een gelige oogring had ipv een witte. Verder hier nog Zwarte Roodstaart, Zwarte Tapuit, Koekoek en enkele tientallen trekkende Bijeneters. Tussen de mistflarden in (rond 2600 was er mist) konden we nog enige trek van roofvogels waarnemen met eerst 3 en nadien nog 2 Grauwe Kiekendieven. Verder ook nog Dwergarend LF. Daar het onze laatste dag was en we nog richting Agadir moesten besloten we niet verder aan te dringen (we hadden de Atlasgrasmus verschillende keren goed gezien) en reden we terug naar beneden wat ditmaal gelukkig vlotter verliep dan gisteren. Ook de mensen waren blijkbaar terug hun huizen uitgekomen en probeerden langs de weg de bloeiende lavendel te verkopen om een cent bij te verdienen.

GRAUWE KIEKENDIEF, DWERGAREND, KOEKOEK, BIJENETER, ZWARTE ROODSTAART, ZWARTE TAPUIT EN ATLASGRASMUS.

In de omgeving van Olad Berhil dronken we een thee in een groot tankstation. Hier profiteerden we ervan om de auto te laten wassen, gezien de modder en regen was die niet meer om aan te zien. Het weer was intussen al behoorlijk warm. Tijdens het wachten bleven we maar uitkijken naar vogels wat aardig lukte. Een grote groep vogels was aan het foerageren boven een sinaasappel/mandarijnen plantage. Het waren voornamelijk Bijeneters maar ook Boerenzwaluw, Roodstuitzwaluw, Huiszwaluwen en enkele Vale Gierzwaluwen. Eindelijk konden we er nog een Huisgierzwaluw bij noteren. Ook hier een Dwergarend LF en nog altijd zeer veel trek van Bijeneters.

DWERGAREND, VALE GIERZWALUW, HUISGIERZWALUW, BIJENETER, BOERENZWALUW, ROODSTUITZWALUW, HUISZWALUW EN HUISGIERZWALUW.

Een korte halte aan Oued Sous te Taroudannt leverde geen spectaculaire soorten op, wel mooi was een Diadeemroodstaart en een Theklaleeuwerik die boven mijn hoofd begon te zingen zodat de grijsachtige ondervleugels goed te zien waren. Een Ooievaar, Pimpelmees en Huisgors werden hier ook opgetekend. Twee Oeverzwaluwen die verdacht veel op Vale Oeverzwaluwen leken kregen we jammer genoeg niet dicht genoeg zodat we hier met een vraagteken bleven zitten.

OUIEVAAR, TORENVALK, BIJENETER, THEKLALLEEUWERIK, DIADEEMROODSTAART, PIMPELMEES EN HUISGORS.

We reden vervolgens in een ruk door naar Ait Melloul waar we een hotel voor de laatste nacht vastlegden. We reden daarna voor de laatste keer naar Oued Sous in Agadir als afscheid zeg maar. Het water stond (in tegenstelling tot zondag 17 maart) erg hoog zodat we slechts vogels konden kijken vanaf de uitkijkposten

(eigenlijk een betonnen verhoging). We bleven hier kijken van 16u30 tot 18u15, niet echt grote aantallen vogels maar wel veel soorten. De meest opmerkelijke waren 29 en 17 Flamingo's, 15 Lepelaars en een 50-tal Lachsterns. Ook Zomertortel, Kleine Zwartkop en Ekster lieten zich horen. Bij het wegrijden vloog nog een Sperwer over waarmee we deze reis met een goed einde konden afsluiten. Na het avondmaal in Hotel Riad en onze laatste muntthee konden we ons mentaal voorbereiden op de terugreis naar België.

KLEINE ZILVERREIGER, BLAUWE REIGER, LEPELAAR, FLAMINGO, BERGEED, SPERWER, SCHOLEKSTER, STELTKLUUT, KLUUT, KLEINE PLEVIER, BONTBEKPLEVIER, STRANDPLEVIER, ZILVERPLEVIER, KLEINE STRANDLOPER, KROMBEKSTRANDLOPER, BONTE STRANDLOPER, KEMPHAAN, ROSSE GRUTTO, TURELUUR, GROENPOOTRUITER, OEVERLOPER, KOKMEEUW, STORMMEEUW, KLEINE MANTELMEEUW, GEELPOOTMEEUW, LACHSTERN, ZOMERTORTEL, KLEINE ZWARTKOP EN EKSTER.

IV SOORTENLIJST

DODAARS

VRIJ ALGEMEEN IN OUED MASSA, OOK WAARGENOMEN OP HET MEER VAN SIDI BOURHABA.

FUUT

ALLEEN GEZIEN OP HET MEER VAN SIDI BOURHABA.

JAN VAN GENT

EEN UURTJE WAARNEMEN AAN KAAP RHIR LEVERDE EEN 45-TAL VOGELS OP.

AALSCHOLVER

DEZE MAROKKAANSE ONDERSOORT WERD WAARGENOMEN ZOLANG WE IN DE OMGEVING VAN DE KUST WAREN.

RALREIGER

MAAR ENKELE EXEMPLAREN, EEN EERSTE TE MOULAY BOUSSELHAM EN OP 24/03 EEN DRIETAL EXEMPLAREN IN OUED MASSA.

KOEREIGER

VRIJ REGELMATIG EN VERSPREID WAARGENOMEN, WAS ALGEMEEN IN DE OMGEVING VAN MASSA.

KLEINE ZILVERREIGER

DE MEEST WAARGENOMEN REIGERACHTIGE.

BLAUWE REIGER

VRIJ ALGEMEEN IN OUED MASSA EN OUED SOUS, VOOR DE REST ZEKER NIET ALGEMEEN.

PURPERREIGER

TWEE KEER EEN OVERVLIEGEND EXEMPLAAR IN HET RESERVAAT OUED MASSA.

OOIEVAAR

REGELMATIG ENKELE EXEMPLAREN GEZIEN, BROEDDE IN DE TUIN VAN HET HOTEL VILLA LA BRISE IN SIDI MOUSSA.

ZWARTE IBIS

ALLEEN GEZIEN IN OUED SOUS EN MASSA.

HERMIETIBIS

OP DE HEENWEG NAAR HET NOORDEN NIET WAARGENOMEN IN TAMRI, OP DE TERUGWEG EEN 40-TAL EXEMPLAREN RUSTEND OP ROTSEN.

LEPELAAR

KLEINE GROEPJE IN OUED MASSA EN SOUS, OOK GEZIEN IN DE LAGUNE VAN MOULAY BOUSSELHAM.

FLAMINGO

ENKELE EXEMPLAREN IN OUED SOUS EN MASSA OP 17/03, OP 24/03 EEN 70-TAL EXEMPLAREN IN OUED SOUS, ERG GROTE GROEPEN OP DE LAGUNE TE MOULAY BOUSSELHAM.

CASARCA

EEN EXEMPLAAR OP 24/03 IN OUED SOUS WAS WEL VERRASSEND.

BERGEEND

GEZIEN IN OUED SOUS EN OP HET MEER VAN SIDI BOURHABA.

WINTERTALING

ALLEEN GEZIEN IN OUED MASSA EN HET MEER VAN SIDI BOURHABA.

WILDE EEND

ALLEEN GEZIEN IN OUED MASSA EN HET MEER VAN SIDI BOURHABA.

PIJLSTAART

ENKELE EXEMPLAREN IN OUED MASSA EN HET MEER VAN SIDI BOURHABA.

SLOBEEND

ENKELE EXEMPLAREN IN OUED MASSA EN HET MEER VAN SIDI BOURHABA.

MARMEREEND

ALGEMEEN OP HET MEER VAN SIDI BOURHABA, ZEKER EEN 50-TAL EXEMPLAREN WAARGENOMEN.

KROONEEND

OOK DEZE SOORT WERD ALLEEN WAARGENOMEN TE SIDI BOURHABA.

TAFELEEND

ENKELE EXEMPLAREN IN OUED MASSA.

KUIFEEND TUFTED DUCK

ENKELE EXEMPLAREN IN OUED MASSA.

GRIJZE WOUW BLACK-SHOULDERED KITE

ALLEEN MAAR EEN KEER WAARGENOMEN, ZAT IN DE OMGEVING VAN FRIJA (DICHT BIJ TAROUDANNT) OP EEN PAAL. EEN PRACHT VAN EEN WAARNEMING.

ZWARTE WOUW BLACK KITE

DE EERSTE EXEMPLAREN WERDEN GEZIEN OP 19/03 IN DE OMGEVING VAN HET MEER VAN SIDI BOURHABA, AAN HET EINDE VAN DE REIS VOLOP AAN HET DOORTREKKEN. ZE KONDEN DOOR HET SLECHT WEER NIET OVER DE HOGE ATLAS ZODAT WE IN DE OMGEVING VAN TAROUDANNT VELE TIENTALLEN VOGELS ZAGEN.

AASGIER EGYPTIAN VULTURE

EEN OVERVLIEGEND EXEMPLAAR (WAARSCHIJNLIJK OP TREK) IN DE OMGEVING VAN DE KLOOF VAN AOULOZ.

SLANGENAREND SHORT-TOED EAGLE

DE EERSTE DAG VAN DE REIS EEN OVERVLIEGEND EXEMPLAAR IN MASSA, NADIEN OP 27/03 NOG ENKELE EXEMPLAREN OP TREK.

BRUINE KIEKENDIEF MARSH HARRIER

BIJNA IEDERE DAG MET ENKELE EXEMPLAREN WAARGENOMEN, WAS OPVALLEND TALRIJK IN DE OMGEVING VAN HET MEER VAN SIDI BOURHABA.

GRAUWE KIEKENDIEF MONTAGU'S HARRIER

IN HET ZUIDEN EN IN DE OMGEVING VAN TAROUDANNT REGELMATIG WAARGENOMEN OOK ENKELE KEREN DUIDELIJK OP TREK.

SPERWER SPARROWHAWK

EEN OVERVLIEGEND EXEMPLAAR IN DE OMGEVING VAN OUED SOUS SLOOT DE REIS AF WAT VOGELS BETREFT.

ARENDBUIZERD LONG-LEGGED BUZZARD

TWEE KEER WAARGENOMEN OP DEZELFDE ELEKTRICITEITSPYLOON IN DE OMGEVING VAN GUELMIM. IS IN DE WINTER IN DEZE OMGEVING VEEL ALGEMENER.

DWERGAREND BOOTED EAGLE

EEN EERSTE KEER WAARGENOMEN IN DE OMGEVING VAN SIDI YAHYA DES ZAËR, OP HET EINDE VAN DE REIS IN DE OMGEVING VAN TAROUDANNT VERSCHILLENDE KEREN GEZIEN (OVERWEGEND VAN DE LICHTE FASE).

VISAREND OSPREY

VERSCHILLENDE EXEMPLAREN IN OUED MASSA EN SOUS MAAR OOK GEZIEN IN DE OMGEVING VAN DE HAVEN VAN ESSAOUIRA EN OP TREK IN DE OMGEVING VAN TAROUDANNT.

TORENVALK COMMON KESTREL

DE MEEST WAARGENOMEN ROOFVOGEL WERD IEDERE DAG GEZIEN, SOMS OP DE GEKSTE PLAATSEN.

LANNERVALK LANNER

TWEE LUID ROEPENDE OVERVLIEGENDE VOGELS AAN DE BRUG OVER DE RIVIER TENSIFT (OP DE BAAN TUSSEN

SLECHTVALK PEREGRINE

EEN JAGEND EXEMPLAAR IN OUED SOUS EN EEN MOOIE WAARNEMING IN DE KLOOF VAN AOULOZ.

BARBARIJSE PATRIJS BARBARY PARTRIDGE

TWEE EXEMPLAREN ERG DICHTBIJ IN EEN TUINTJE TE TAMRI, EEN ERG MOOIE WAARNEMING VAN EEN VOGEL WAARVAN IK MEER WAARNEMINGEN HAD VERWACHT.

KWARTEL QUAIL

ROEPENDE EXEMPLAREN OP TWEE PLAATSEN IN MASSA EN IN DE OMGEVING VAN DE BRUG OVER DE TENSIFT.

WATERHOEN MOORHEN

GEZIEN IN DE OMGEVING VAN OUED MASSA, HET MEER VAN SIDI BOURHABA EN DE WADI SAYED IN DE OMGEVING VAN GUELMIM.

MEERKOET COOT

VEEL EXEMPLAREN OP OUED MASSA EN HET MEER VAN SIDI BOURHABA.

KNOBBELMEERKOET RED-KNOBBED COOT

EEN VAN DE DOELSOORTEN VAN DEZE REIS WERD WAARGENOMEN OP HET MEER VAN SIDI BOURHABA WAAR HIJ BLIJKBAAR VRIJ ALGEMEEN IS. DE EERSTE HALT TEN ZUIDEN VAN HET MEER (WAAR WE VRIJ HOOG STONDEN) LEVERDE UITSTEKENDE BEELDEN OP VAN DEZE SOORT. LATER NOG VERSCHILLENDE KEREN WAARGENOMEN, WANNEER MEN OP DEZELFDE HOOGTE STAAT VAN DEZE KOET VALLEN DE DONKERRODE KNOBBELS OP HET VOORHOOFD VEEL MINDER OP.

SCHOLEKSTER OYSTERCATCHER

DE EERSTE KEER GEZIEN IN DE OMGEVING VAN MOULAY BOUSSELHAM WAAR EEN DERTIG TAL EXEMPLAREN OVERVLOGEN. LATER NOG WAARGENOMEN IN DE HAVEN VAN ESSAOUIRA EN LATER OP DE REIS NOG TWEE KEER IN OUED SOUS.

STELTKLUUT BLACK-WINGED STILT

WAARGENOMEN MET VRIJ GROTE AANTALLEN IN OUED SOUS, MAAR OOK IN OUED MASSA EN DE WADI SAYED IN DE OMGEVING VAN GUELMIM.

KLUUT AVOCET

MAAR ENKELE EXEMPLAREN IN OUED SOUS EN OUED MASSA.

GRIEL**STONE CURLEW**

HOREN ROEPEN IN DE OMGEVING VAN DE BRUG OVER DE RIVIER TENSIFT, LATER NOG TWEE EXEMPLAREN OPEN EN BLOOT MET DE TELESKOOP TE ZIEN IN OUED SOUS.

RENOGEL**CREAM-COLOURED COURSER**

EÉN VAN DE VOGELS VAN DEZE REIS, EEN TIENTAL EXEMPLAREN OP DE ONVERHARDE WEG NAAR SIDI R'BAT (OMGEVING VAN MASSA), IN DE OMGEVING VAN GUELMIM BLIJKBAAR VRIJ ALGEMEEN, VERSCHILLENDE KEREN IN ZIT EN OVERVLIEGEND (DE TWEE DAGEN). DE LAATSTE WAARNEMING VAN VIJF OVERVLIEGENDE EXEMPLAREN OP DE HEUVEL VAN IGOUDAR IN DE OMGEVING VAN TAROUDANNT.

KLEINE PLEVIER**LITTLE RINGED PLOVER**

GEZIEN IN OUED MASSA EN OUED SOUS MAAR OOK OA AAN DE BRUG OVER DE RIVIER TENSIFT EN DE WADI VAN DE RIVIER SOUS IN DE OMGEVING VAN TAROUDANNT.

BONTBEKPLEVIER**RINGED PLOVER**

EERSTE WAARNEMING IN DE OMGEVING VAN DE HAVEN VAN ESSAOUIRA, LATER OOK NOG IN OUED SOUS EN MASSA.

STRANDPLEVIER**KENTISH PLOVER**

GEZIEN IN OUED MASSA MEER IN VEEL GROTER AANTALLEN IN OUED SOUS.

ZILVERPLEVIER**GREY PLOVER**

EERSTE WAARNEMING IN DE OMGEVING VAN SIDI MOUSSA NADIEN NOG IN OUED SOUS.

DRIETEENSTRANDLOPER**SANDERLING**

ENKELE EXEMPLAREN IN OUED SOUS OP 24/03

KLEINE STRANDLOPER**LITTLE STINT**

ENKELE KEREN GEZIEN IN OUED SOUS.

KROMBEKSTRANDLOPER**CURLEW SANDPIPER**

WAARGENOMEN IN OUED SOUS EN OUED MASSA.

BONTE STRANDLOPER**DUNLIN**

GEZIEN IN OUED SOUS EN MASSA.

KEMPHAAN**RUFF**

OOK DEZE SOORT WERD GEZIEN IN OUED SOUS EN MASSA.

WATERSNIP**COMMON SNIPE**

ENKELE EXEMPLAREN IN OUED MASSA OP 17/03

GRUTTO**BLACK-TAILED GODWIT**

MAAR ENKELE EXEMPLAREN IN OUED MASSA.

ROSSE GRUTTO**BAR-TAILED GODWIT**

ALLEEN GEZIEN IN OUED SOUS.

REGENWULP**WHIMBREL**

GEZIEN IN DE OMGEVING VAN DE HAVEN VAN ESSAOUIRA.

WULP**CURLEW**

ENKELE EXEMPLAREN IN OUED SOUS OP 24/03.

TURELUUR**COMMON REDSHANK**

GOED VERTEGENWOORDIGD IN OUED MASSA EN OUED SOUS, OOK GEZIEN IN DE OMGEVING VAN MOULAY BOUSSELHAM.

GROENPOOTRUITER**GREENSHANK**

GEZIEN IN OUED SOUS EN MASSA.

WITGAT**GREEN SANDPIPER**

EERST GEZIEN IN DE OMGEVING VAN MOULAY BOUSSELHAM, NADIEN NOG ENKELE KEREN WAARGENOMEN.

OEVERLOPER**COMMON SANDPIPER**

MAAR ENKELE EXEMPLAREN IN OUED SOUS EN MASSA MAAR OOK IN DE OMGEVING VAN DE HAVEN IN ESSAOUIRA.

STEENLOPER**TURNSTONE**

ALLEEN GEZIEN OP DE ROTSEN IN DE OMGEVING VAN DE HAVEN VAN ESSAOUIRA.

ZWARTKOPMEEUW**MEDITERRANEAN GULL**

TWEE EXEMPLAREN IN EERSTE WINTERKLEED IN OUED SOUS.

DWERMEEUW**LITTLE GULL**

EEN EERSTE WINTER OVERVLIEGEND IN OUED SOUS OP 24/03.

KOKMEEUW**BLACK-HEADED GULL**

VRIJ ALGEMEEN IN OUED SOUS EN MASSA EN DE OMGEVING VAN MOULAY BOUSSELHAM.

AUDOUINS MEEUW**AUDOUIN'S GULL**

GEZIEN MET ENKELE EXEMPLAREN IN OUED MASSA, DE OMGEVING VAN TAMRI EN DE OMGEVING VAN MOULAY BOUSSELHAM.

STORMMEEUW**COMMON GULL**

EEN VOGEL IN ZOMERKLEED IN OUED SOUS.

KLEINE MANTELMEEUW**LESSER BLACK-BACKED GULL**

DE MEEST ALGEMENE MEEUW.

GEELPOOTMEEUW   YELLOW-LEGGED GULL

OOK VRIJ VEEL WAARGENOMEN.

LACHSTERN   GULL-BILLED TERN

OP 17/03 IN OUED MASSA TWEE EXEMPLAREN TUSSEN EEN GROEP VAN EEN VIJFTIGTAL GROTE STERNS, LATER NOG GEZIEN IN OUED SOUS OP 24/03 EN EEN 50-TAL EX. HIER OP 29/03.

REUZENSTERN   CASPIAN TERN

DRIE OVERVLIEGENDE EXEMPLAREN OP 20/03 IN DE OMGEVING VAN MOULAY BOUSSELHAM EN ÉÉN PRACHTIG EXEMPLAAR IN OUED SOUS OP 24/03.

GROTE STERN   SANDWICH TERN

GEZIEN IN OUED MASSA, OUED SOUS, DE OMGEVING VAN TAMRI, MOULAY BOUSSELHAM EN EEN ERG GROTE GROEP VOOR KAAP RHIR.

ZWARTBUIKZANDHOEN   BLACK-BELLIED SANDGROUSE

TWEE FOERAGERENDE VOGELS IN DE OMGEVING VAN DE BAAN TUSSEN GUELMIM EN TAN-TAN.

ROTSDUIF   ROCK DOVE

DE DUIVEN IN DE OMGEVING VAN TAMRI EN DE OMGEVING VAN GUELMIM LEKEN ME ECHTE ROTSDUIVEN TE ZIJN.

HOUTDUIF   WOODPIGEON

IN TEGENSTELLING TOT VORIGE REIS VRIJ VEEL WAARGENOMEN, VOORAL IN DE OMGEVING VAN TAROUDANNT.

TURKSE TORTEL   COLLARED DOVE

IEDERE DAG WAARGENOMEN.

ZOMERTORTEL   TURTLE DOVE

EÉN EXEMPLAAR OP 17/03 IN DE OMGEVING VAN MASSA, AAN HET EINDE VAN DE REIS REGELMATIG GEZIEN.

PALMTORTEL   LAUGHING DOVE

TOCH EEN KEER IN DE OMGEVING VAN MASSA OVERVLIEGEND GEZIEN.

KOEKOEK   CUCKOO

ROEPENDE VOGELS IN DE OMGEVING VAN SIDI JAHYA DES ZAËR, LATER NOG GEHOORD OP DE TIZI-N-TEST.

STEENUIL   LITTLE OWL

EÉN VOGEL IN MASSA EN EEN TWEEDE ERGENS OP WEG IN DE OMGEVING VAN TAROUDANNT.

AFRIKAANSE VELDUIL   MARSH OWL

OOK DEZE VOGEL STOND HOOG OP MIJN VERLANGLIJST. TOEN DE VERANTWOORDELIJKE VAN HET INFOCENTRUM AAN HET MEER VAN SIDI BOURHABA BEWEERDE DAT ER ALLEEN MAAR TWEE BROEDPAREN ZATEN IN DE OMGEVING EN DEZE BIJNA NIET WAARNEEMBAAR WAREN REDEN WE DEZELFDE DAG DOOR NAAR DE OMGEVING VAN MOULAY BOUSSELHAM WAAR WE DEZELFDE AVOND NIET MINDER ALS ACHT VOGELS KONDEN WAARNEMEN.

GIERZWALUW   COMMON SWIFT

DE GEHELE REIS ERG VEEL GIERZWALUWEN GEZIEN EN GEHOORD, ALHOEWEL HET NIET STEEDS DUIDELIJK WAS OF HET GIERZWALUWEN OF VALE GIERZWALUWEN WAREN.

VALE GIERZWALUW   PALLID SWIFT

ALLEEN OPGESCHREVEN ALS WE ZEKER WAREN VAN DE DETERMINATIE.

ALPENGIERZWALUW   ALPINE SWIFT

ENKELE EXEMPLAREN OP TREK IN DE OMGEVING VAN DE KLOOF BIJ AOULOZ.

HUISGIERZWALUW   LITTLE SWIFT

EÉN EXEMPLAAR TUSSEN EEN GEMENGDE GROEP VAN ZWALUWEN EN BIJENETERS DIE AAN HET FOERAGEREN WAREN BOVEN EEN SINAASAPPEL PLANTAGE.

GROENE BIJENETER   BLUE-CHEEKED BEE-EATER

EÉN OF TWEE EXEMPLAREN IN DE WADI SAYED IN DE OMGEVING VAN GUELMIM, OP 26/03 VAN UIT DE AUTO DE TERUGWEG TUSSEN GUELMIM EN TIZNIT.

BIJENETER   EUROPEAN BEE-EATER

DE EERSTE DAGEN ENKELE EXEMPLAREN HER EN DER, DE LAATSTE WEEK WERKELIJK HONDERDEN VOGELS FOERAGEREND EN OP TREK.

HOP   HOOPOE

DE EERSTE VOGEL GEZIEN IN DE OMGEVING VAN HET MEER VAN SIDI BOURHABA, DE LAATSTE DAGEN EEN TWEE À DRIE EXEMPLAREN PER DAG.

DRAAIHALS   WRYNECK

EEN ONVERWACHTE WAARNEMING IN DE WADI BOUSSAFENE TUSSEN GUELMIM EN TAN-TAN.

ROSSE WOESTIJNLEEUEW.   BAR-TAILED DESERT LARK

TUSSEN GUELMIM EN TAN-TAN VERSCHILLENDE GROEPEN "WOESTIJNLEEUEWERIKEN" GEZIEN, SLECHT ÉÉN KEER KONDEN WE DEZE VOGELS DICHT GENOEG BENADEREN OM ALS ROSSE WOESTIJNLEEUEWERIK TE DETERMINEREN.

WITBANDLEEUEWERIK   HOOPOE LARK

OP 26/03 AAN KM 100 TUSSEN GUELMIM EN TAN-TAN OP EEN VIERTAL PLAATSEN WAARGENOMEN, ZINGEND EN BALTSEND.

KORTTEENLEEUEWERIK   SHORT-TOED LARK

ALLEEN WAARGENOMEN OP DE ONVERHARDE WEG TUSSEN MASSA EN SIDI R'BAT.

KUIFLEEUWERIK**CRESTED LARK**

ERG VEEL KUIF/THEKLA LEEUWERIKEN GEZIEN, ALHOEWEL HET NIET STEEDS DUIDELIJK WAS OVER WELKE VAN DEZE TWEE SOORTEN HET GING HEBBEN WE ZE ZEKER ALLE TWEE ERG REGELMATIG WAARGENOMEN.

THEKLA LEEUWERIK**THEKLA LARK**

ERG VEEL KUIF/THEKLA LEEUWERIKEN GEZIEN, ALHOEWEL HET NIET STEEDS DUIDELIJK WAS OVER WELKE VAN DEZE TWEE SOORTEN HET GING HEBBEN WE ZE ZEKER ALLE TWEE ERG REGELMATIG WAARGENOMEN. IN DE SOUS WADI IN DE OMGEVING VAN TAROUDANNT WAS EEN THEKLA ZO VRIENDELIJK JUUST BOVEN ME TE ZINGEN ZODAT DE GRIJSACHTIGE ONDERVLEUGELS ERG GOED TE ZIEN WAREN.

TEMMINCK'S STRANDLEEW. TEMMINCK'S HORNED LARK

OP 25 EN 26/03 TWEEMAAL ÉÉN VOGEL TUSSEN GUELMIM EN TAN-TAN.

VALE OEVERZWALUW**BROWN-THROATED SAND MARTIN**

EEN VOGEL TUSSEN ENKELE BOERENZWALUWEN IN DE OMGEVING VAN DE BRUG OVER DE RIVIER MASSA (OMGEVING CAFÉ DE LA POSTE).

OEVERZWALUW**SAND MARTIN**

GEEN GROTE AANTALLEN MAAR TOCH BIJNA ELKE DAG WAARGENOMEN.

BOERENZWALUW**SWALLOW**

ERG VEEL GEZIEN.

ROODSTUITZWALUW**RED-RUMPED SWALLOW**

DE EERSTE VOGEL WERD GEZIEN IN TAMRI OP 23/03, NADIEN IEDERE DAG WAARGENOMEN IN KLEINE AANTALLEN.

HUISZWALUW**HOUSE MARTIN**

OOK DEZE ZWALUW WERD DE LAATSTE DAGEN VAN DE REIS MEER EN MEER WAARGENOMEN.

DUINPIEPER**TAWNY PIPIT**

EEN EXEMPLAAR OP DE BAAN TUSSEN GUELMIM EN TAN-TAN, VERSCHILLENDE EXEMPLAREN OP DE HEUVEL IN DE OMGEVING VAN IGOUDAR.

GRASPIEPER**MEADOW PIPIT**

ENKELE LATE WINTERGASTEN ZATEN OP ENKELE GROENE STROKEN LANGS DE BAAN TUSSEN GUELMIM EN TAN-TAN.

IBERISCHE KWIKSTAART**SPANISH WAGTAIL**

REGELMATIG EN ENKELE KEREN MET VRIJ GROTE AANTALLEN WAARGENOMEN, AL DE VOGELS DIE WE VAN DICHT GENOEG ZAGEN VOOR (ONDER) SOORT DETERMINATIE WAREN IBERISCHE KWIKSTAARTEN. AL MOET IK WEL TOEGEVEN DAT WE NIET ECHT VEEL AANDACHT HEBBEN BESTEED AAN DE "GELE" KWIKSTAARTEN.

WITTE KWIKSTAART**WHITE WAGTAIL**

DE EERSTE WITTE KWIKSTAARTEN WERDEN GEZIEN IN ESSAOUIRA, LATER NOG GEZIEN TUSSEN GUELMIM EN TAN-TAN.

MAROKKAANSE KWIKSTAART MOROCCAN WAGTAIL

ALLEEN WAARGENOMEN IN DE OMGEVING VAN TAMRI.

GRAUWE BUULBUUL**COMMON BULBUL**

DEZE LUIDRUCHTIGE RAKKER WERD ZO GOED ALS IEDERE DAG WAARGENOMEN, DE ZANG HOORDEN WE 'S AVONDS LAAT IN DE TUIN VAN HET HOTEL LE SOLEIL TE TAROUDANNT.

NACHTEGAAL**NIGHTINGALE**

GEHOORD OP DE BAAN TUSSEN SIDI YAHYA DES ZAËR EN SIDI BETTACHE, LATER OP DE REIS OOK IN WADI BOUSSAFENE TUSSEN GUELMIM EN TAN-TAN.

ZWARTE ROODSTAART**BLACK REDSTART**

ENKELE MALEN VERSPREID WAARGENOMEN.

DIADEEMROODSTAART**MOUSSIER'S REDSTART**

DE EERSTE DAG VAN DE REIS EEN PRACHTIGE WAARNEMING IN OUED MASSA WAAR WE DE VOGEL LANGDURIG KONDEN BEKIJKEN, LATER OP DE REIS NOG VERSCHILLENDE KEREN KORTSTONDIG WAARGENOMEN.

PAAP**WHINCHAT**

ENKELE EXEMPLAREN OP DE GROENE STROKEN LANGS DE BAAN VAN GUELMIM NAAR TAN-TAN.

ROOBBORSTTAPUIT**EUROPEAN STONECHAT**

ALLEEN WAARGENOMEN IN DE OMGEVING VAN MASSA.

TAPUIT**NORTHERN WHEATEAR**

DE EERSTE KEER GEZIEN TIJDENS EEN WANDELING IN MOULAY BOUSSELHAM, NAAR HET EINDE VAN DE REIS MEER EN MEER GEZIEN.

WESTELIJKE BLONDE TAPUIT WESTERN BLACK-EARED WHEATEAR

DE PRACHTIGE VOGEL WERD HET EERST WAARGENOMEN IN DE OMGEVING VAN DE BRUG OVER DE OUED TENSIFT, NADIEN NOG VERSCHILLENDE KEREN WAARGENOMEN. BIJNA STEEDS WAREN HET EXEMPLAREN MET EEN ZWARTE KEEL.

WOESTIJNTAPUIT**DESERT WHEATEAR**

VERSCHILLENDE WAARNEMINGEN OP DE BAAN TUSSEN GUELMIM EN TAN-TAN, OOK GEZIEN OP DE HEUVEL IN IGOUDAR.

ROODSTUITTAPUIT**RED-RUMPED WHEATEAR**

VERSCHILLENDE EXEMPLAREN IN DE OMGEVING VAN DE WADI BOUSSAFENE TUSSEN GUELMIM EN TAN-TAN.

ZWARTE TAPUIT**BLACK WHEATEAR**

EEN EERSTE VOGEL WERD WAARGENOMEN TUSSEN GUELMIM EN TIZNIT, LATER OP DE REIS NOG VERSCHILLENDE KEREN WAARGENOMEN, VOORAL OP WEG NAAR TIZI-N-TEST.

RODE ROTSLIJSTER   ROCK THRUSH

EEN VERRASSING WAS HET WEL OM DEZE VOGEL TE KUNNEN WAARNEMEN IN WADI BOUSSAFENE TUSSEN GUELMIM EN TAN-TAN.

BLAUWE ROTSLIJSTER   BLUE ROCK TRUSH

OOK DEZE VOGEL WERD ALLEEN GEZIEN IN DE WADI BOUSSAFENE.

MEREL   BLACKBIRD

BIJNA IEDERE DAG GEHOORD EN GEZIEN.

CETTI'S ZANGER   CETTI'S WARBLER

VERSCHILLENDE ZANGPOSTEN IN DE OMGEVING VAN MASSA, OOK GEHOORD AAN HET MEER VAN SIDI BOURHABA.

GRASZANGER   FAN-TAILED WARBLER

REGELMATIG HOREN ZINGEN, VEEL WAARNEMINGEN DAAR DE KARAKTERISTIEKE ZANG OOK VANUIT DE AUTO HERKENBAAR IS.

SPRINKHAANZANGER   GRASSHOPPER WARBLER

EEN VERRASSENDE WAARNEMING IN EEN GROENE STROOK LANGS DE BAAN GUELMIM NAAR TAN-TAN.

RIETZANGER   SEDGE WARBLER

ENKELE KEREN HOREN ZINGEN IN DE OMGEVING VAN MASSA, OOK VERSCHILLENDE EXEMPLAREN GEZIEN IN DE WADI SAYED BIJ GUELMIM.

ATLASGRASMUS   TRISTRAM'S WARBLER

OOK DEZE SOORT STOND ERG HOOG OP MIJN VERLANGLIJST, DE EERSTE UITSTAP NAAR DE HOGE ATLAS MISLUKTE VOLLEDIG DOOR DE REGEN EN MIST (ER LAG ZELFS SNEEUW OP DE TIZI-N-TEST). DE LAATSTE DAG VAN DE REIS DEDEN WE EEN TWEDE POGING MET SUCCES. TUSSEN 1600 Å 1700 M HADDEN WE EEN PRACHTIGE WAARNEMING VAN EEN ZINGENDE VOGEL, SOMS TOT OP EEN DRIETAL METER VAN ONS. VOOR MIJ HET ABSOLUTE HOOGTEPUNT VAN DE REIS.

BRILGRASMUS   SPECTACLED WARBLER

VERSCHILLENDE EXEMPLAREN IN DE OMGEVING VAN TAMRI, LATER OP DE REIS NOG GEZIEN OP DE HEUVEL VAN IGODAR.

BAARDGRASMUS   SUBALPINE WARBLER

WAS ÉÉN VAN DE EERSTE VOGELS DIE WE WAARNAMEN OP WEG NAAR MASSA, LATER NOG REGELMATIG GEZIEN.

KLEINE ZWARTKOP   SARDINIAN WARBLER

DE MEEST WAARGENOMEN GRASMUS, WAS BIJZONDER TALRIJK AAN DE RAND VAN DE OUED SOUS.

ZWARTKOP   BLACKCAP

OOK DE ZWARTKOP WERD REGELMATIG MET KLEINE AANTALLEN WAARGENOMEN.

TJIFTJAF   COMMON CHIFFCHAFF

REDELIJK VEEL BOSZANGERS GEZIEN, JAMMER GENOEG WAS ER GEEN ENKELE AAN HET ZINGEN. IBERISCHE TJIFTJAF TREKT HIER WAARSCHIJNLIJK WEL DOOR (MOGELIJK BROEDVOGEL IN HET NOORD WESTEN VAN MAROKKO) MAAR HET LIJKT ME NIET EVIDENT OM ZONDER ZANG TOT EEN DETERMINATIE TE KOMEN.

FITIS   WILLOW WARBLER

ENKELE SCHAARSE WAARNEMINGEN.

BRUINGELE BABBELAAR   FULVOUS BABBLER

IK WIST DAT WADI SAYED IN DE OMGEVING VAN GUELMIM EEN GOEDE PLAATS WAS VOOR HET WAARNEMEN VAN DEZE SOORT. TOCH REDEN WE DE MORGEN VAN 25/03 DEZE WADI VOORBIJ MET DE BEDOELING EERST WOESTIJNSOORTEN TE ZOEKEN. TOEN WE 'S AVONDS EEN POGING DEDEN IN WADI SAYED WAREN DE VERWACHTINGEN HOOG GESPANNEN TEMEER ER 'S MORGENS ÉÉN WERD GEZIEN DOOR TWEE NOORSE VOGELKIJKERS. NA TWEE UUR ZOEKEN KREGEN WE EEN VIERTAL VOGELS IN DE KIJKER, ZE WAREN ER SCHUW ZODAT HET ERG LANG DUURDE VOOR WE ZE GOED TE ZIEN KREGEN. ÉÉN VAN DE HOOGTE PUNTEN VAN DEZE REIS.

ZWARTE MEES   COAL TIT

ALLEEN GEHOORD IN DE HOGE ATLAS OP WEG NAAR TIZI-N-TEST.

PIMPELMEES   BLUE TIT   PARUS CAERULEUS ULTRAMARINUS

DEZE PRACHTIGE MEES WERD EEN DRIETAL KEER WAARGENOMEN. DE EERSTE IN DE OMGEVING VAN SIDI BOURHABA LIET ZICH ERG GOED BEKIJKEN, OPVALLEND BIJ DEZE VOGEL WAS DE BREDE MIDDENSTREEP OP DE ONDERZIJDE (ALS EEN MANNETJE KOOLMEES BIJ ONS). ANDERE VOGEL DIE WE ZAGEN HADDEN DIT VEEL MINDER.

KOOLMEES   GREAT TIT

WERD MAAR EEN DRIETAL KEER GEZIEN.

ZWARTKRUINTSJAGRA   BLACK-CROWNED TCHAGRA

EEN PRACHTIGE WAARNEMING VAN EEN ZINGENDE VOGEL HOOG OP EEN STRUIK IN OUED MASSA EN EEN ZINGENDE VOGEL IN DE OMGEVING VAN OUED SOUS WAREN AAN DE MAGERE KANT. IN MAART 1998 ZAGEN EN HOORDEN WE DEZE VOGEL VEEL MEER.

ZUIDELIJKE KLAPEKSTER   SOUTHERN GREY SHRIKE

WERD VRIJ VEEL KEER WAARGENOMEN, AAN DE KUST LEKEN DE VOGELS VRIJ DONKER TE ZIJN (ONDERSOORT "ALGERIENSIS?") IN GUELMIM DAARENTEGEN WAREN ZE LICHTER EN WAARSCHIJNLIJK VAN DE ONDERSOORT "ELEGANS".

ROODKOPKLAUWIER   WOODCHAT SHRIKE

ERG VEEL WAARGENOMEN, IN DE OMGEVING VAN WADI BOUSSAFENE ZAT ER OP IEDERE STRUIK EEN ROODKOPKLAUWIER. DEZE MANNEN WAREN HIER BLIJKBAAR MASSAAL AAN HET DOORTREKKEN.

EKSTER   MAGPIE   PICA PICA MAURITANICA

BLEEK IN DE OMGEVING VAN AGADIR, MASSA EN TAROUDANNT VRIJ ALGEMEEN EN KONDEN WE MEERDERE VOGELS PER DAG ZIEN (VEEL MINDER ALGEMEEN DAN IN ONZE CONTREIEN). OP DE REST VAN DE REIS NOG NAUWELIJKS GEZIEN.

RAAF

RAVEN

GEZIEN IN DE OMGEVING VAN TAMRI, HET MEER SIDI BOURHABA EN OP DE BAAN TUSSEN SIDI YAHYA DES ZAËR EN SIDI BETTACHE.

ZWARTE SPREEUW

SPOTLESS STARLING

ERG ALGEMEEN, BIJNA IEDERE DAG WAARGENOMEN.

HUISMUS

HOUSE SPARROW

ERG ALGEMEEN, IEDERE DAG GEZIEN.

SPAANSE MUS

SPANISH SPARROW

ENKELE VOGELS IN DE OMGEVING VAN MASSA.

VINK

CHAFFINCH

FRINGILIA COELEBS AFRICANA

HET MEEST WAARGENOMEN IN DE OMGEVING VAN TAROUDANNT.

EUROPESE KANARIE

SERIN

VRIJ REGELMATIG GEHOORD EN GEZIEN, VOORAL IN DE OMGEVING VAN MASSA.

GROENLING

GREENFINCH

VERSCHILLENDE DAGEN GEHOORD EN GEZIEN.

PUTTER

GOLDFINCH

OP SOMMIGE PLAATSEN (OA MASSA) ERG ALGEMEEN.

KNEU

LINNET

GEZIEN IN DE OMGEVING VAN MASSA, DE OMGEVING VAN HET MEER SIDI BOURHABA EN DE OMGEVING VAN IGLOUDAR.

WOESTIJNVINK

TRUMPETER FINCH

EEN TWEETAL EXEMPLAREN LANGS DE BAAN TUSSEN GUELIM EN TAN-TAN.

GRIJZE GORS

ROCK BUNTING

VERSCHILLENDE KEREN GEHOORD EN GEZIEN OP WEG NAAR TIZI-N-TEST.

HUISGORS

HOUSE BUNTING

EEN EERSTE WAARNEMING IN ESSAOUIRA (WAAR DEZE VOGEL ERG ALGEMEEN IS), LATER IN BIJNA IEDER DORP KUNNEN WAARNEMEN.

GRAUWE GORS

CORN BUNTING

VERSCHILLENDE KEREN DE OPVALLENDE ZANG VAN DEZE VOGEL GEHOORD.

V. STREEPLIJST MAROKKO MAART 2002

		Z	M	D	W	D	V	Z	Z	M	D	W	D	V
		17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
DODAARS	LITTLE GREBE	X		X					X					
FUUT	GREAT CRESTED GREBE			X										
JAN VAN GENT	GANNET							X						
AALSCHOLVER	CORMORANT	X	X	X	X		X	X	X					
RALREIGER	SQUACCO HERON			X					X					
KOEREIGER	CATTLE EGRET	X	X	X	X	X			X			X		
KLEINE ZILVERREIGER	LITTLE EGRET	X	X	X	X	X	X	X	X			X		X
BLAUWE REIGER	GREY HERON	X	X	X		X			X					X
PURPERREIGER	PURPLE HERON	X							X					
OOIEVAAR	WHITE STORK		X	X	X	X				X	X	X	X	X
ZWARTE IBIS	GLOSSY IBIS	X							X					
HEREMIETIBIS	BALD IBIS							X						
LEPELAAR	SPOONBILL	X		X					X					X
FLAMINGO	GREATER FLAMINGO	X		X					X					X
CASARCA	RUDDY SHELDUCK								X					
BERGEEND	SHELDUCK	X		X					X					X

		Z	M	D	W	D	V	Z	Z	M	D	W	D	V
		17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
WINTERTALING	COMMON TEAL	X		X					X					
WILDE EEND	MALLARD	X		X					X					
PIJLSTAART	PINTAIL	X		X										
SLOBEEND	SHOVELER	X		X										
MARMEREEND	MARBLD DUCK			X										
KROONEEND	RED-CRESTED POCHARD			X										
TAFELEEND	POCHARD	X							X					
KUIFEEND	TUFTED DUCK	X												
GRIJZE WOUW	BLACK-SHOULDERED KITE											X		
ZWARTE WOUW	BLACK KITE			X	X	X						X	X	X
AASGIER	EGYPTIAN VULTURE											X		
SLANGENAREND	SHORT-TOED EAGLE	X										X		
BRUINE KIEKENDIEF	MARSH HARRIER	X	X	X		X		X	X	X	X	X	X	
GRAUWE KIEKENDIEF	MONTAGU'S HARRIER	X							X	X	X	X	X	X
SPERWER	SPARROWHAWK													X
ARENDBUIZERD	LONG-LEGGED BUZZARD									X	X			
DWERGAREND	BOOTED EAGLE					X						X	X	X
VISAREND	OSPREY	X					X		X	X		X		
TORENVALK	COMMON KESTREL	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
LANNERVALK	LANNER		X											
SLECHTVALK	PEREGRINE								X			X		
BARBARIJSE PATRIJS	BARBARY PARTRIDGE		X											
KWARTEL	QUAIL	X	X			X			X					
WATERHOEN	MOORHEN	X		X					X	X	X			
MEERKOET	COOT	X		X					X					
<u>KNOBBELMEERKOET</u>	RED-KNOBBED COOT			X										
SCHOLEKSTER	OYSTERCATCHER			X			X		X					X
STELTKLUUT	BLACK-WINGED STILT	X							X	X				X
KLUUT	AVOCET	X							X					X
GRIEL	STONE CURLEW					X			X					
RENOGEL	CREAM-COLOURED COURSER								X	X		X		
KLEINE PLEVIER	LITTLE RINGED PLOVER	X				X			X	X			X	X
BONTBEKPLEVIER	RINGED PLOVER						X		X					X
STRANDPLEVIER	KENTISH PLOVER	X							X					X
ZILVERPLEVIER	GREY PLOVER		X						X					X
DRIETEENSTRANDLOPER	SANDERLING								X					
KLEINE STRANDLOPER	LITTLE STINT								X					X
KROMBEKSTRANDLOPER	CURLEW SANDPIPER	X							X					X
BONTE STRANDLOPER	DUNLIN	X							X					X
KEMPHAAN	RUFF	X							X					X
WATERSNIP	COMMON SNIPE	X												
GRUTTO	BLACK-TAILED GODWIT	X							X					
ROSSE GRUTTO	BAR-TAILED GODWIT								X					X
REGENWULP	WHIMBREL						X							
WULP	CURLEW								X					
TURELUUR	COMMON REDSHANK	X		X					X					X
GROENPOOTRUITER	GREENSHANK	X							X					X
WITGAT	GREEN SANDPIPER			X					X	X	X			
OEVERLOPER	COMMON SANDPIPER	X					X							X
STEENLOPER	TURNSTONE						X							
ZWARTKOPMEEUW	MEDITERRANEAN GULL								X					
DWERMEEUW	LITTLE GULL								X					

		Z 17	M 18	D 19	W 20	D 21	V 22	Z 23	Z 24	M 25	D 26	W 27	D 28	V 29
KOKMEEUW	BLACK-HEADED GULL	X		X					X					X
AUDOUINS MEEUW	AUDOUIN'S GULL	X	X		X				X					
STORMMEEUW	COMMON GULL	X												X
KLEINE MANTELMEEUW	LESSER BLACK-BACKED GULL	X	X	X	X	X	X	X	X					X
GEELPOOTMEEUW	YELLOW-LEGGED GULL	X	X			X	X	X	X					X
LACHSTERN	GULL-BILLED TERN	X							X					X
REUZENSTERN	CASPIAN TERN				X				X					
GROTE STERN	SANDWICH TERN	X	X	X	X			X	X					
ZWARTBUIKZANDHOEN	BLACK-BELLIED SANDGROUSE									X				
ROTSDUIF	ROCK DOVE		X					X		X	X			
HOUTDUIF	WOODPIGEON	X				X			X		X	X	X	X
TURKSE TORTEL	COLLARED DOVE	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ZOMERTORTEL	TURTLE DOVE	X							X	X	X	X	X	X
PALMTORTEL	LAUGHING DOVE	X							X					
KOEKOEK	CUCKOO					X								X
STEENUIL	LITTLE OWL	X										X		
AFRIKAANSE VELDUIL	MARSH OWL			X										
GIERZWALUW	COMMON SWIFT	X		X		X	X	X	X		X	X	X	X
VALE GIERZWALUW	PALLID SWIFT	X			X		X	X	X		X			X
ALPENGIERZWALUW	ALPINE SWIFT											X		
HUISGIERZWALUW	LITTLE SWIFT													X
GROENE BIJENETER	BLUE-CHEEKED BEE-EATER									X	X			
BIJENETER	EUROPEAN BEE-EATER	X	X			X				X	X	X	X	X
HOP	HOPOE			X						X	X	X	X	
DRAAIHALS	WRYNECK									X				
ROSSE WOESTIJNLEEUEW.	BAR-TAILED DESERT LARK									X				
WITBANDLEEUWERIK	HOPOE LARK										X			
KORTTEENLEEUEWERIK	SHORT-TOED LARK								X					
KUIFLEEUEWERIK	CRESTED LARK	X	X		X	X		X	X		X	X	X	X
THEKLA LEEUEWERIK	THEKLA LARK								X	X	X			X
TEMMINCK'S STRANDLEEW.	TEMMINCK'S HORNED LARK									X	X			
VALE OEVERZWALUW	BROWN-THROATED SAND MARTIN								X					
OEVERZWALUW	SAND MARTIN	X	X						X	X	X	X	X	X
BOERENZWALUW	SWALLOW	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ROODSTUITZWALUW	RED-RUMPED SWALLOW							X	X	X	X	X	X	X
HUISZWALUW	HOUSE MARTIN			X					X	X	X	X	X	X
DUINPIEPER	TAWNY PIPIT									X		X		
GRASPIEPER	MEADOW PIPIT									X				
IBERISCHE KWIKSTAART	SPANISH WAGTAIL	X							X	X	X		X	X
WITTE KWIKSTAART	WHITE WAGTAIL						X			X				
MAROKAANSE KWIKSTAART	MOROCCAN WAGTAIL		X											
GRAUWE BUULBUUL	COMMON BULBUL	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X
NACHTEGAAL	NIGHTINGALE					X				X				
ZWARTE ROODSTAART	BLACK REDSTART	X			X				X					X
DIADEEMROODSTAART	MOUSSIER'S REDSTART	X	X						X				X	X
PAAP	WHINCHAT									X				
ROODBORSTTAPUIT	EUROPEAN STONECHAT	X	X						X					
TAPUIT	NORTHERN WHEATEAR				X				X	X	X	X	X	
WESTELIJKE BLONDE TAPUIT	WESTERN BLACK-EARED WHEAT.		X			X			X	X	X			
WOESTIJNTAPUIT	DESERT WHEATEAR									X	X	X		
ROODSTUITTAPUIT	RED-RUMPED WHEATEAR									X				

		Z	M	D	W	D	V	Z	Z	M	D	W	D	V
		17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
ZWARTE TAPUIT	BLACK WHEATEAR									X	X	X	X	
RODE ROTSLIJSTER	ROCK THRUSH									X				
BLAUWE ROTSLIJSTER	BLUE ROCK TRUSH									X				
MEREL	BLACKBIRD	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X
CETTI'S ZANGER	CETTI'S WARBLER	X		X					X					
GRASZANGER	FAN-TAILED WARBLER	X	X	X	X			X	X			X	X	X
SPRINKHAANZANGER	GRASSHOPPER WARBLER										X			
RIETZANGER	SEDGE WARBLER								X	X				
ATLASGRASMUS	TRISTRAM'S WARBLER													X
BRILGRASMUS	SPECTACLED WARBLER							X				X		
BAARDGRASMUS	SUBALPINE WARBLER	X								X	X		X	
KLEINE ZWARTKOP	SARDINIAN WARBLER	X	X	X	X	X		X	X			X		X
ZWARTKOP	BLACKCAP	X	X	X					X	X	X	X	X	
TJIFTJAF	COMMON CHIFFCHAFF	X							X	X	X			
FITIS	WILLOW WARBLER					X				X				
BRUINGELE BABBELAAR	FULVOUS BABBLER									X				
ZWARTE MEES	COAL TIT												X	
PIMPELMEES	BLUE TIT			X		X								X
KOOLMEES	GREAT TIT								X		X		X	
ZWARTKRUINTSJAGRA	BLACK-CROWNED TCHAGRA	X							X					
ZUIDELIJKE KLAPEKSTER	SOUTHERN GREY SHRIKE	X			X	X		X		X	X	X	X	X
ROODKOPKLAUWIER	WOODCHAT SHRIKE		X			X		X	X	X	X	X	X	X
EKSTER	MAGPIE	X		X	X				X		X	X		X
RAAF	RAVEN		X		X	X		X						
ZWARTE SPREEUW	SPOTLESS STARLING	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X		X
HUISMUS	HOUSE SPARROW	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
SPAANSE MUS	SPANISH SPARROW								X					
VINK	CHAFFINCH			X		X					X	X	X	X
EUROPESE KANARIE	SERIN	X		X	X	X			X					X
GROENLING	GREENFINCH	X				X			X		X	X	X	X
PUTTER	GOLDFINCH	X	X	X	X				X		X	X	X	X
KNEU	LINNET	X		X					X			X		
WOESTIJNVINK	TRUMPETER FINCH									X				
GRIJZE GORS	ROCK BUNTING												X	X
HUISGORS	HOUSE BUNTING						X	X	X	X	X	X	X	X
GRAUWE GORS	CORN BUNTING	X	X		X	X		X	X	X				

Norbert Willaert & Marleen Veramme
Kievitlaan 13 B-2290 VORSELAAR (BELGIË)
Tel : + 32 (0)14 50 11 66 E-Mail: norbert.willaert@skynet.be